

*Lokální akční plán
sociálního začleňování*

STATUTÁRNÍ MĚSTO KARVINÁ

OBSAH

Obsah.....	2
Úvod.....	6
Předmluva	6
Senioři	
1. SWOT analýza	6
1.1 Silné stránky.....	7
1.2 Slabé stránky	7
1.3 Příležitosti.....	8
1.4 Ohrožení	8
2. Cíle, priority	9
2.1 Cíle.....	9
2.2 Priority	9
3. Opatření	10
3.1 Zlepšit informovanost seniorů v oblasti sociálních služeb	11
3.2 Rozšířit poskytování sociálních služeb 24 hodin (noční a pohotovostní služba)	11
3.3 Podporovat nadstandardní bydlení pro seniory – rezidenční služby	12
3.4 Zajistit bezbariérový přístup do azylového zařízení Bethel a iniciovat vznik krizových lůžek.....	13
3.5 Zachovat a podporovat stávající síť sociálních služeb ve městě.....	14
4. Definování tří klíčových problémů a návrh na jejich řešení	16
4.1 Definování tří klíčových problémů v dané oblasti	16
4.2 Návrh řešení.....	16
5. Přehled zařízení poskytujících služby seniorům ve městě Karviná	17
5.1 Domovy pro seniory	17
5.2 Kluby důchodců.....	18
5.3 Domy s pečovatelskou službou	18
5.4 Pečovatelská služba.....	18
5.5 Osobní asistence.....	18
5.6 Tísňová péče.....	19
6. Základní pojmy.....	20
7. Pracovní skupina.....	21
Sociálně handicapované osoby	
1. SWOT analýza	22
1.1 Silné stránky.....	22
1.2 Slabé stránky	22
1.3 Příležitosti.....	23

1.4 Ohrožení	23
2. Cíle, priority	24
2.1 Cíle.....	24
2.2 Priority	24
3. Opatření	25
3.1 Pravidelná aktualizace katalogu poskytovatelů sociálních služeb.....	25
3.2 Vytvoření databáze poskytovatelů.....	26
3.3 Veletrh poskytovatelů.....	27
3.4 Podpora a další rozšiřování systému prevence ztráty bydlení	29
3.5 Bydlení s kontraktem.....	30
3.6 Podpora terénní sociální práce, zajištění dostatečného počtu TSP	32
3.7 Zřízení dočasného bydlení pro rodiny bez přístřeší, rozšíření stávajících služeb pro občany v krizové situaci (rodiny s dětmi, osamělé ženy, osamělý otec s dětmi ...)	34
3.8 Zajištění dostupné lékařské pomoci a dalších služeb pro osoby s psychickým či psychiatrickým onemocněním	35
4. Definování tří klíčových problémů a návrh na jejich řešení	38
4.1 Definování tří klíčových problémů v dané oblasti	38
4.2 Návrh řešení.....	38
5. Přehled zařízení poskytujících služby sociálně handicapovaným osobám ve městě Karviná.....	39
5.1 Azylové domy	39
5.2 Krizová pomoc.....	39
5.3 Noclehárna s denním centrem	39
5.4 Kontaktní centrum	40
5.5 Poradenská činnost.....	40
5.6 Poradenství, vzdělávání, včasná péče	40
5.7 Domy na půl cesty.....	40
5.8 Terénní programy.....	40
5.9 Prezentace romské kultury a ostatních menšinových národnostních skupin.....	41
5.10 Sociální rehabilitace	41
5.11 Telefonická krizová pomoc	41
5.12 Sociální poradenství.....	41
6. Základní pojmy	42
7. Pracovní skupina.....	44

Děti, mládež, rodina

1. SWOT analýza	45
1.1 Silné stránky.....	45
1.2 Slabé stránky	45
1.3 Příležitosti.....	46
1.4 Ohrožení	46
2. Cíle, priority	47
2.1 Cíle.....	47
2.2 Priority	47
3. Opatření	48
3.1 Navýšit kapitolu Prevence kriminality	48
3.2 Seznámit vedení města s činností organizací poskytujících služby dětem a mládeži, vyhodnocovat jejich činnost.....	50

3.3 Průhlednost grantového řízení	51
3.4 Informační systém pro děti a mládež na stránkách www.karvina.org	53
3.5 Vytvořit informační katalog pro děti a mládež o poskytovaných službách pro ně, prevence na školách	54
3.6 Zveřejňovat v Karvinském zpravodaji informace o službách pro děti a mládež.....	55
3.7 Využití stávajících zdrojů.....	56
3.8 Vytvořit alternativní výchovně vzdělávací programy na podporu dětí a jejich rodin	57
3.9 Posílit a koordinovat terénní práci	59
3.10 Vzdělávací akce pro děti a mládež s různým tematickým zaměřením	60
4. Definování tří klíčových problémů a návrh na jejich řešení	62
4.1 Definování tří klíčových problémů v dané oblasti	62
4.2 Návrh řešení.....	62
5. Přehled zařízení poskytujících služby seniorům ve městě Karviná	63
5.1 Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež.....	63
5.2 Domy na půl cesty.....	63
5.3 Byt prozatímního bydlení	64
5.4 Jeselské zařízení.....	64
5.5 Domov se zvláštním režimem	64
5.6 Telefonická krizová pomoc	64
5.7 Sociální poradenství.....	64
5.8 Centrum denních služeb	65
5.9 Mateřské centrum.....	65
6. Základní pojmy	66
7. Pracovní skupina.....	68

Zdravotně postižení

1. SWOT analýza	69
1.1 Silné stránky.....	69
1.2 Slabé stránky	69
1.3 Příležitosti.....	70
1.4 Ohrožení	70
2. Cíle, priority	71
2.1 Cíle.....	71
2.2 Priority	71
3. Opatření	72
3.1 Vytvořit pracovní skupinu z řad zástupců poskytovatelů pro stanovení optimálního rozložení sociálních služeb ve městě Karviná.....	72
3.2 Vytvořit podmínky pro každoroční setkávání zástupců podnikatelských subjektů se všemi organizacemi poskytujícími služby pro zdravotně postižené s možností prezentace své činnosti.....	73
3.3 Finanční i technická podpora města poskytovatelům stávajících sociálních služeb se snahou o zachování těchto služeb	74
3.4 Podpora aktivit vedoucích k tvorbě pracovních míst pro zdravotně postižené a k podpoře sociálního podnikání.....	76
3.5 Odstraňování architektonických bariér	77
4. Definování tří klíčových problémů a návrh na jejich řešení	79
4.1 Definování tří klíčových problémů v dané oblasti	79
4.2 Návrh řešení.....	79

5. Přehled zařízení poskytujících služby seniorům ve městě Karviná	80
5.1 Členění dle druhu zařízení	80
5.1.1 Denní stacionář	80
5.1.2 Domovy pro osoby se zdravotním postižením.....	80
5.1.3 Pečovatelská služba	80
5.1.4 Dům s pečovatelskou službou.....	81
5.1.5 Osobní asistence.....	81
5.1.6 Raná péče	81
5.1.7 Odlehčovací služby	82
5.1.8 Chráněné bydlení.....	82
5.1.9 Sociálně terapeutické dílny	82
5.1.10 Sociální poradenství, sociálně aktivizační služby, sociální rehabilitace a další	
5.2 Členění dle druhu zdravotního postižení	82
5.2.1 Mentální a kombinované postižení	83
5.2.2 Snížená soběstačnosti z důvodu věku, zdravotního postižení, chronického onemocnění	83
5.2.3 Zrakově postižení občané	84
5.2.4 Sluchově postižení občané	84
5.2.5 Onkologicky nemocní občané	84
5.2.6 Diabetici	84
6. Základní pojmy	85
7. Pracovní skupina.....	87
Seznam zkratk	88

ÚVOD

1. Předmluva

Vážení spoluobčané,

dostává se Vám do rukou Lokální akční plán sociálního začleňování. Lze konstatovat, že tento plán navazuje na Komunitní plán sociálních služeb statutárního města Karviná, který byl veřejnosti poprvé představen v roce 2005. V té době se Statutární město Karviná jako jedno z prvních měst v České republice rozhodlo analyzovat aktuální potřeby v sociální oblasti prostřednictvím tehdy vznikajícího komunitního plánování.

Vzhledem k tomu, že v rámci sociálních služeb je hodně oblastí, které je nutno řešit a situace se s dobou mění, přistoupili jsme na základě účasti ve významném mezinárodním projektu k formulaci dalších potřebných bodů a to právě prostřednictvím Lokálního akčního plánu sociálního začleňování. Velkou výhodou je, že tento plán nebyl sestaven pouze profesními zaměstnanci magistrátu, ale na formulaci jednotlivých opatření se podílela v rámci pracovních skupin odborná veřejnost.

Každá společnost by se měla starat o seniory, zdravotně postižené, děti a mládež a ostatní své občany, kteří se dostali do obtížných životních situací. Vznik Lokálního akčního plánu sociálního začleňování a jeho postupné naplňování by mělo především předejít sociální exkluzi a mělo by podpořit sociální inkluzi občanů, kteří se již do bezvýhodné situace dostali. Zároveň by tento plán měl sloužit ke vzájemné informovanosti profesních skupin i široké veřejnosti nejen o problematice, ale také o těch, kteří se touto problematikou zabývají.

Děkuji tímto všem našim zaměstnancům a členům pracovních skupin, kteří se podíleli na tvorbě tohoto Lokálního akčního plánu sociálního začleňování. Přeji nám všem úspěšné naplňování tohoto plánu.

Ing. Dalibor Závacký
náměstek primátora

SENIOŘI

1. SWOT analýza

1. 1 Silné stránky

bodové ohodnocení

- **podpora nestátních neziskových organizací městem** 12
- **rozvinutí sociálního prostředí, kontakt mezi seniory - kluby důchodců** 11
- **zřízení oddělení domova se zvláštním režimem (od 50 let věku) -
Nový domov** 10
- široké spektrum služeb, kvalita poskytovaných služeb, spolupráce
mezi poskytovateli 9
- alternativní přístupy k potřebám seniorů - možnost péče 6
- bezbariérové trasy ve městě 0

1. 2 Slabé stránky

bodové ohodnocení

- **zajištění non - stop služeb 24 hodin denně v domácnostech -
pečovatelská služba** 16
- **chybí bezbariérovost přístupů do zařízení Bethel** 15
- **nedostatek akutních lůžek pro seniory** 12
- nedostatek možností na umístění do vhodného zařízení pro občany mladší
50 let - poúrazové stavy, CMP 10
- chybějící autobusová linka u DPS Karviná 4, U Lesa 871 9
- nedostatek parkovacích míst u DPS Karviná 1, Markova 48 1

1. 3 Příležitosti

bodové ohodnocení

- **zvýšení informovanosti - aktualizování seznamu zařízení poskytujících sociální služby** 13
- **zajištění 24 hodinové služby v DPS** 12
- **spolupráce s policií ČR ve věci osvěty o bezpečnosti seniorů** 11
- rozšíření nabídky terénních služeb 9
- zajištění potřeb nadstandardu v bydlení seniorů (anketa) 6
- zajištění služeb údržby v DPS zřízením pozice domovníka 6

1. 4 Ohrožení

bodové ohodnocení

- **nedostatek personálu v sociálních a zdravotních službách v terénu pro seniory** 17
- **nedostačující kapacita pro umístění seniorů v pobytových zařízeních** 15
- **nárůst bezdomovců z řad seniorů** 11
- nárůst nepřizpůsobivých občanů a občanů zbavených způsobilosti k právním úkonům 10
- prodej bytů - omezené finanční možnosti seniorů pro koupi bytů 7
- nedostatky v legislativě 2

2. Cíle, priority

2.1 Cíle

- A Podporovat život seniorů v přirozeném prostředí.
- B Podporovat vznik a rozvoj chybějících sociálních služeb.

2.2 Priority

- **Zlepšit informovanost seniorů v oblasti sociálních služeb.** (viz opatření 3.1)
- **Rozšířit poskytování sociálních služeb 24 hodin denně (noční a pohotovostní služba).** (viz opatření 3.2)
- **Podporovat nadstandardní bydlení pro seniory.** (viz opatření 3.3)
- **Zajistit bezbariérový přístup do azylového zařízení Bethel a iniciovat vznik krizových lůžek.** (viz opatření 3.4)
- **Zachovat a podporovat stávající síť sociálních služeb ve městě.** (viz opatření 3.5)
- **Provádět osvětu v oblasti přípravy na stáří.**
- **Podporovat vzdělávací aktivity seniorů - program „Univerzity 3. věku“.**
- **Podporovat iniciativu na zřízení dopravy - autobusové linky z DPS U Lesa 871.**
- **Podporovat zřízení zařízení pro občany mladší 50 let - poúrazové stavy.**

3. Opatření

3. 1 Zlepšit informovanost seniorů v oblasti sociálních služeb

a) Zdůvodnění:

- zvýšit informovanost seniorů o možnostech využívání poskytovaných sociálních služeb,
- zvýšit schopnost samostatného vyhledávání služeb seniory,
- dostatečně informovat o službách.

b) Cíle:

- přenos informací k samotným uživatelům,
- zajistit informovanost potencionálních uživatelů,
- výměna informací mezi seniory,
- snížení izolovanosti seniorů,
- pomoc při rozvoji aktivního stáří.

c) Popis:

- pravidelná informovanost, zapojení lékařů, vyhrazení části vysílacího času městského televizního kanálu.

d) Realizátor:

- Sociální služby Karviná ve spolupráci s neziskovými organizacemi.

e) Zahájení činnosti:

- průběžně od roku 2008.

f) Počet uživatelů:

- nelze stanovit.

g) Finanční náklady:

- nelze stanovit.

h) Zdroje:

- materiálové.

i) Rizika:

- nedostatek finančních prostředků, vzájemná nespolupráce.

j) Ukazatele a způsoby verifikace:

- prostřednictvím komunikace se seniory.

**3. 2 Rozšířit poskytování sociálních služeb 24 hodin
(noční a pohotovostní služba)**

a) Zdůvodnění:

- zabezpečit potřeby seniorů ve večerních a nočních hodinách, zejména u imobilních občanů, nedostatek těchto služeb,
- podpora důstojného stáří.

b) Cíle:

- zavést pohotovostní služby při DPS, udržení seniora v přirozeném prostředí.

c) Popis:

- připravit projekt na zřízení nepřetržité služby.

d) Realizátor:

- Sociální služby Karviná.

e) Zahájení činnosti:

- průběžně od roku 2009.

f) Počet uživatelů:

- nelze stanovit.

g) Finanční náklady:

- cca 1 500 000,- Kč.

h) Zdroje:

- rozpočet města.

i) Rizika:

- nedostatek finančních prostředků, nedostatečné personální zajištění.

j) Ukazatele a způsoby verifikace:

- spokojení uživatelé.

3. 3 Podporovat nadstandardní bydlení pro seniory - rezidenční služby

a) Zdůvodnění:

- chybějící zařízení zajišťující potřeby nadstandardního bydlení pro seniory.

b) Cíle:

- zajistit možnost výběru formy bydlení pro seniory.

c) Popis:

- podpořit aktivitu vedoucí k realizaci vzniku nadstandardního bydlení.

d) Realizátor:

- nestátní subjekt.

e) Zahájení činnosti:

- nelze stanovit.

f) Počet uživatelů:

- nelze stanovit.

g) Finanční náklady:

- nelze stanovit.

h) Zdroje:

- ESF.

i) Rizika:

- nedostatek finančních prostředků.

j) Ukazatele a způsoby verifikace:

- počet uživatelů.

**3. 4 Zajistit bezbariérový přístup do azylového zařízení
Bethel a iniciovat vznik krizových lůžek**

a) Zdůvodnění:

- chybějící zařízení zajišťující krizová lůžka pro bezdomovce - seniory a azylové zařízení s možností umístění osob tělesně a zdravotně postižených.

b) Cíle:

- zajistit ubytování pro muže – seniory, kteří se ocitli v krizové situaci - vytvoření krizového lůžka,
- zřídit bezbariérový vstup pro občany tělesně postižené.

c) Popis:

- podpořit aktivitu vedoucí k realizaci vzniku bezbariérového vstupu a krizového lůžka.

d) Realizátor:

- Slezská diakonie.

e) Zahájení činnosti:

- nelze stanovit.

f) Počet uživatelů:

- nelze stanovit.

g) Finanční náklady:

- 1 000 000,- Kč.

h) Zdroje:

- dotace města, ESF.

i) Rizika:

- nedostatek finančních prostředků, nedostatečná kapacita.

j) Ukazatele a způsoby verifikace:

- počet uživatelů.

3. 5 Zachovat a podporovat stávající síť sociálních služeb ve městě

a) Zdůvodnění:

- široká síť stávajících sociálních služeb je potřebná k zajištění potřeb občanů.

b) Cíle:

- zabezpečit možnost výběru služeb pro seniory, zkvalitnit služby, rozšířit nabídku, uspokojit poptávku.

c) Popis:

- každoročně finančně a materiálně podpořit poskytovatele sociálních služeb.

d) Realizátor:

- statutární město Karviná.

e) Zahájení činnosti:

- průběžně od roku 2008.

f) Počet uživatelů:

- nelze stanovit.

g) Finanční náklady:

- dle oprávněných požadavků poskytovatelů a finančních možností statutárního města Karviná.

h) Zdroje:

- rozpočet statutárního města Karviná.

i) Rizika:

- personální, nedostatek finančních prostředků.

j) Ukazatele a způsoby verifikace:

- počet podpořených žádostí o dotace poskytovatelům sociálních služeb.

4. Definování tří klíčových problémů a návrh jejich řešení

4. 1 Definování tří klíčových problémů v dané oblasti:

1. Chybějící služby zajišťující péči o seniory 24 hodin denně.
2. Zachování zařízení poskytujících sociální služby ve městě.
3. Podpora vzniku chybějících sociálních služeb.

4. 2 Návrh řešení:

Návrh řešení problému č. 1:

- doplnit chybějící služby zajišťující péči o seniory 24 hodin denně,
- zajistit projekt, finanční zdroje, sociální zázemí.

Návrh řešení problému č. 2 :

- zachovat zařízení poskytující sociální služby ve městě,
- zajistit dotace pro tato zařízení.

Návrh řešení problému č. 3:

- podporovat vznik chybějících sociálních služeb,
- finančně a materiálně podpořit iniciativy vedoucí ke vzniku žádoucích sociálních služeb.

5. Přehled zařízení poskytujících služby seniorům ve městě Karviná

5. 1 Domovy pro seniory

- jedná se o domovy a penziony, ve kterých je seniorům poskytována komplexní ošetrovatelská péče s nepřetržitým provozem. Cílem je poskytnout komplexní péči starým a zdravotně postiženým občanům, která jim nemůže být zajištěna ze strany rodiny ani pečovatelské služby.

Ve městě Karviná tyto služby poskytuje:

- **Nový domov, příspěvková organizace**, Na Bažantnici 1564, Karviná-Nové Město
- **Charitní dům sv. Antonína**, Pivovarská 12/3. Karviná-Fryštát
- **Domovy seniorů a osob s postižením**: se zvláštním režimem pro ženy a muže:
Tyršova 2346, Karviná-Mizerov
Svibice Příkopa 880/2, Český Těšín
Orlová-Lazy, č. 870

Tato zařízení provozuje Slezská Humanita, Sokolovská 1761, Karviná-Nové Město. Jedná se o zařízení pro těžce mobilní a imobilní občany, kteří si již nezvládnou zajistit životní potřeby sami.

5. 2 Kluby důchodců

- klub pro seniory, ve kterém mají jeho členové možnost trávit svůj volný čas, účastnit se kulturních představení, zájezdů a ostatních organizovaných aktivit.

Ve městě Karviná jsou tyto kluby důchodců:

- **Městský klub důchodců**, Rudé armády 536, Karviná-Hranice
- **Klub důchodců**, V Aleji 477, Karviná-Ráj
- **Klub důchodců**, Olšiny 46, Karviná-Staré Město
- **Klub důchodců**, U Lesa 871, Karviná-Ráj
- **Klub důchodců**, Borovského 814, Karviná-Ráj
- **Klub důchodců**, U Svobodáren 1300, Karviná-Nové Město
- **Základní organizace důchodců a krojovaných horníků dolu ČSA**, Karviná-Doly

5. 3 Domy s pečovatelskou službou / DPS/

- zařízení slouží k trvalému bydlení těžce zdravotně postižených občanů a občanů starších 65 let, kteří potřebují vzhledem k věku nebo zdravotnímu postižení pomoc nebo se předpokládá, že tuto pomoc budou potřebovat do budoucna.

Ve městě Karviná jsou tyto domy s pečovatelskou službou:

- **DPS**, Borovského 814, Karviná-Ráj
- **DPS**, Leonovova 1796, Karviná-Hranice
- **DPS**, Markova 48, Karviná-Fryštát
- **DPS**, U Svobodáren 1300, Karviná-Nové Město
- **DPS**, U Lesa 871, Karviná-Ráj

5. 4 Pečovatelská služba

- poskytování pečovatelské služby za úhradu seniorům a zdravotně postiženým občanům v domácnosti a domech s pečovatelskou službou ve městě Karviná.

Ve městě Karviná tuto službu poskytují:

- **Sociální služby Karviná, příspěvková organizace**, Sokolovská 1761, Karviná-Nové Město
- **Slezská Humanita**, Sokolovská 1761, Karviná-Nové Město

Formou odborné a specializované domácí ošetrovatelské péče občanům, kterým tuto službu naordinoval praktický nebo odborný lékař.

5. 5 Osobní asistence

- je terénní služba pro seniory a zdravotně postižené občany, která pomáhá zvládnout každodenní úkony v přirozeném prostředí uživatele. Cílem je maximální podpora ostatních členů rodiny v péči o blízkého člověka. Jedná se o asistenční a respitní služby.

Ve městě Karviná tuto službu poskytuje:

- § **Slezská Humanita**, Sokolovská 1761, Karviná-Nové Město
- § **Slezská diakonie**, Stavbařů 2199, Karviná-Mizerov

5. 6 Tísňová péče

- jde o nepřetržitou distanční hlasovou a elektronickou komunikaci s uživateli, kteří jsou v důsledku snížení soběstačnosti vystaveni stálému riziku ohrožení zdraví.

Pro město Karviná tuto službu zajišťuje:

- **Slezská diakonie, středisko DORKAS** se sídlem Rolnická 55, Ostrava-Nová Ves
- Službu je možné objednat i prostřednictvím **Sociálních služeb Karviná, příspěvková organizace**, Sokolovská 1761, Karviná-Nové Město

6. Základní pojmy

Senior

- osoba ve věku stanovené hranice odchodu do důchodu,
- senioři se dělí podle aktivity a životních sil na:
 - a) seniory třetího věku - aktivní a nezávislí senioři,
 - b) seniory čtvrtého věku - závislí senioři.

Sociální služby - pečovatelská služba

- služba je určena občanům, jejichž schopnosti v oblasti osobní péče a péče o domácnost jsou sníženy. Hlavním cílem je umožnit člověku setrvat ve vlastním domácím prostředí a zachovat vlastní životní styl.

Krizové lůžko

- umístění v zařízení pro občany v životní tísni bez přístřeší, odkázaní na pomoc společnosti, popř. zdravotně postižení nebo nepřizpůsobiví občané.

Domovy a penziony

- tato služba je určena lidem, jejichž schopnosti jsou sníženy zejména v oblastech osobní péče a péče o domácnost a kteří v této situaci nechtějí žít ve vlastním domácím prostředí. Dávají přednost službám, jejichž součástí je bydlení mimo domov. Součástí služby je poskytnutí bydlení v prostorech zvlášť k tomu určených, které uživateli nahrazují domov. Cílem poskytovaných služeb je podpora rozvoje nebo alespoň zachování stávající soběstačnosti uživatele či jeho případný návrat do vlastního domácího prostředí.

7. Pracovní skupina

Manažer pracovní skupiny: **Petra Vysocká**

Zástupce manažera: **Alena Vojkůvková**

- **Slezská diakonie**, osobní asistence, Stavbařů 2199, Karviná-Mizerov, Vanda Witoszková, Dagmar Siudová
- **Slezská Humanita**, Sokolovská 1761, Karviná-Nové Město, Evženie Pavlišťíková
- **Nový domov**, Na Bažantnici 1564, Karviná-Nové Město, Ing. Eva Cholewová
- **Onko- Naděje**, Zakladatelská 975, Karviná-Nové Město, Blažena Monczková
- **MMK-OŠaK**, Zakladatelská 974, Karviná-Nové Město, Ivana Polášková
- **Karvinská hornická nemocnice, a. s.**, Zakladatelská 975, Karviná-Nové Město, Petra Prokšová
- **NsP**, Vydmuchov 399, Karviná-Ráj, Jana Wilczynská
- **LDN Orlová** – odloučené pracoviště NsP, Vydmuchov 399, Karviná-Ráj, Jana Formandlová
- **Zákl. organizace důchodců a krojovaných horníků ČSA**, ČSA 1, Karviná-Doly, Leo Lach
- **MMK – OSV**, Zakladatelská 974, Karviná-Nové Město, Bc. Ludmila Poskerová, Mgr. Blanka Dadoková, Yvona Dziadková
- **Sociální služby Karviná**, Sokolovská 1761, Karviná-Nové Město, Alena Vojkůvková
- **Kluby důchodců:**
 - U Svobodáren 1300, Karviná-Nové Město, Markéta Trombiková
 - V Aleji 477, Karviná-Ráj, Vladislav Řeha
 - U Lesa 871, Karviná-Ráj, Uršula Lasotová
- **Městský klub důchodců**, Rudé armády 536, Karviná-Hranice, Jaroslav Krótki
- **Dům s pečovatelskou službou**, Markova 48, Karviná-Fryštát, Věra Krainová

SOCIÁLNĚ HANDICAPOVANÉ OSOBY

1. SWOT analýza

1.1 Silné stránky

bodové ohodnocení

- **široká síť poskytovatelů sociálních služeb** 15
- **rozsáhlá síť azylového bydlení** 14
- **fungující terénní sociální práce** 13
- fungující rómské a prorómské organizace 10
- podpora města organizací poskytujících sociální služby 7
- dostatečná síť škol a jejich spádovost 7
- bezplatný (veřejný) přístup k internetu 7
- široké spektrum vzdělávacích programů – rekvalifikační kurzy a jiné 4
- fungující prevence kriminality na území města 2

1.2 Slabé stránky

bodové ohodnocení

- **nedostatek zařízení pro lidi s psychickými (psychiatrickými) nemocemi** 16
- **malá vzájemná informovanost mezi poskytovateli** 14
- **malá koordinovanost sociální práce a zacílenost** 13
- předčasné ukončení školní docházky 10
- nedostatek terénních pracovníků 9
- nedostatek náhradního bydlení 8
- nízká vzdělanostní úroveň 6
- vysoká zadluženost 5
- malá využitelnost romského kulturně společenského centra 0

1. 3 Příležitosti

bodové ohodnocení

- **podpora stávajících sociálních služeb a podpora rozvoje nových služeb** 7
- **čerpání dotací** 6
- **specializace terénní práce** 6
- vznik pracovních míst 4
- růst vzdělávání v návaznosti na průzkum trhu práce 4
- motivace a pozitivní příklady ve vzdělání 4
- rozšíření spolupráce mezi poskytovateli 4
- spolupráce mezi terénními pracovníky 3

1. 4 Ohrožení

bodové ohodnocení

- **zadluženost** 7
- **stávající legislativa (práce „na černo“, zneužívání sociálních dávek)** 6
- **sociální dopady v případě ztráty bydlení, ztráty zaměstnání či výrazné změny zdravotního stavu** 6
- ztráta pracovních návyků 5
- nezáměr o informace 4
- ztráta finanční podpory poskytovatelům (snížení) 4
- koncentrace sociálně vyloučených (vznik ghett) 3
- velké množství hospod a heren na území města 1

Cílová skupina:

osoby bez přístřeší /bezdomovci/, osoby závislé na sociálních dávkách, propuštění z VTOS, dlouhodobě nezaměstnaní, mladí dospělí propuštění z ústavní výchovy, osoby závislé /alkohol, drogy, gemblerství/, přistěhovalci, romské etnické skupiny, osoby žijící v sociálně vyloučených lokalitách, neúplné rodiny, oběti tr. činnosti /včetně obětí domácího násilí/

2. Cíle, priority

2.1 Cíle

- A **Spolupráce a vzájemná informovanost mezi poskytovateli sociálních služeb a efektivní distribuce informací o poskytovatelích a poskytovaných službách směrem k uživatelům.**
- B **Prevence sociálního vyloučení, podpora soudržnosti rodin a zvyšování jejich odpovědnosti.**
- C **Zajištění dostupné lékařské pomoci a dalších služeb pro osoby s psychickým či psychiatrickým onemocněním.**

2.2 Priority

- ***Distribuce informací o poskytovatelích a poskytovaných službách směrem k uživatelům.*** (viz opatření 3.1, 3.3)
- ***Pravidelné vzájemné informování poskytovatelů o poskytovaných službách, cílech, posláních a způsobu práce.*** (viz opatření 3.2, 3.3)
- ***Propagace sociální práce a celé sociální oblasti.*** (viz opatření 3.3)
- ***Zamezení rozpadu rodin z důvodu ztráty bydlení, prevence ztráty bydlení.*** (viz opatření 3.4)
- ***Vytvoření systému bydlení s kontraktem pro sociálně znevýhodněné občany města, využívání terénní sociální práce.*** (viz opatření 3.5, 3.6)
- ***Zřízení bydlení pro rodiny bez přístřeší, rozšíření stávajících služeb pro občany v krizové situaci (rodiny s dětmi, osamělé ženy, osamělý otec s dětmi...).*** (viz opatření 3.7)
- ***Vytvoření systému pomoci osobám s psychickým či psychiatrickým onemocněním.*** (viz opatření 3.8)

3. Opatření

3.1 Pravidelná aktualizace katalogu poskytovatelů sociálních služeb

a) Zdůvodnění:

- je nezbytné pravidelně mapovat a aktualizovat síť poskytovaných služeb a jednotlivých poskytovatelů, informace následně distribuovat mezi uživatele i širokou veřejnost.

b) Cíle:

- přehled o poskytovatelích a poskytovaných službách na území města Karviné,
- snadnější orientace občanů v systému poskytovaných služeb,
- zviditelnění sociální oblasti.

c) Popis:

- vytvoření a pravidelná aktualizace katalogu poskytovatelů sociálních služeb,
- v případě potřeby dotisky katalogů.

d) Realizátor:

- statutární město Karviná.

e) Zahájení činnosti:

- průběžně od roku 2008.

f) Počet uživatelů:

- nelze stanovit.

g) Finanční náklady:

- jednorázové náklady na zpracování informací a tisk katalogů, nelze stanovit.

h) Zdroje:

- lidské zdroje - poskytovatelé služeb, pracovní skupiny, příp. další subjekty,
- finanční zdroje – statutární město Karviná.

i) Rizika:

- nedostatečné informace z důvodu špatné komunikace mezi poskytovateli, neochota některých poskytovatelů sdělovat určité informace, časová náročnost.

j) Ukazatele a způsoby verifikace:

- vydání katalogů poskytovatelů,
- počet výtisků katalogů,
- ohlasy ze strany uživatelů služeb,
- efektivní využívání nabízených služeb.

3. 2 Vytvoření databáze poskytovatelů

a) Zdůvodnění:

- na webových stránkách města není k dispozici dostupná databáze poskytovatelů služeb.

b) Cíle:

- snadno přístupná databáze poskytovatelů služeb, včetně kontaktů,
- pružnější aktualizace uveřejněných dat.

c) Popis:

- databáze poskytovatelů sociálních služeb přístupná na webových stránkách města obsahující pouze nezbytné údaje a kontakty.

d) Realizátor:

- statutární město Karviná.

e) Zahájení činnosti:

- průběžně od roku 2008.

f) Počet uživatelů:

- nelze stanovit.

g) Finanční náklady:

- nelze stanovit.

h) Zdroje:

- lidské zdroje - poskytovatelé služeb, členové pracovních skupin,
- finanční - SMK.

i) Rizika:

- nedostatečný časový předstih při zadávání změn do databáze, problematické hodnocení úspěšnosti daného opatření.

j) Ukazatele a způsoby verifikace:

- návštěvnost webových stránek,
- zpětnou vazbou ověřený lepší a rychlejší přístup k aktuálním informacím.

3. 3 Veletrh poskytovatelů

a) Zdůvodnění:

- jednotliví poskytovatelé mají omezenou možnost vzájemných setkávání, výměny informací i zkušeností

b) Cíle:

- průběžné mapování nabídky služeb, větší provázanost poskytovaných služeb,
- výměna informací o poptávce,

- možnost pružně reagovat na poptávku (zavedení nových služeb, omezení nebo ukončení poskytování málo využívaných, resp. nevyužívaných služeb atd.),
- podpora spolupráce mezi poskytovateli,
- propagace sociální práce i jednotlivých poskytovatelů.

c) Popis:

- každoroční veletrh poskytovatelů sociálních služeb pod záštitou města s doprovodným programem.

d) Realizátor:

- statutární město Karviná,
- poskytovatelé sociálních služeb, příp. ve spolupráci s dalšími subjekty.

e) Zahájení činnosti:

- průběžně od roku 2008.

f) Počet uživatelů:

- nelze stanovit.

g) Finanční náklady:

- nelze stanovit.

h) Zdroje:

- finanční – statutární město Karviná, KÚ MSK,
- lidské - poskytovatelé služeb a další spolupracující subjekty.

i) Rizika:

- organizační a časová náročnost jednotlivých akcí, malý zájem veřejnosti,
- nezájem, případně neochota poskytovatelů vzájemně spolupracovat.

j) Ukazatele a způsoby verifikace:

- počet zrealizovaných veletrhů,
- počet účastníků na jednotlivých veletrzích,
- efektivní využívání poskytovaných služeb - počet uživatelů, využití finančních zdrojů.

3. 4 Podpora a další rozšiřování systému prevence ztráty bydlení

a) Zdůvodnění:

- občané, kteří přišli o byt z důvodu neplacení nájemného blokují kapacity stávajících azylových zařízení, příp. se potulují po ulicích, stávají se potenciálními pachateli i snadnými oběťmi trestné činnosti. Děti jsou vytrženy ze svého přirozeného prostředí. Ztrátou bydlení dochází k /mnohdy trvalému/ rozpadu rodin.

b) Cíle:

- včasné zachycení občanů, hlavně rodin s dětmi, kterým hrozí ztráta bydlení
- zabránění zadluženosti občanů,
- omezení růstu dluhů na nájemném a dalších službách spojených s bydlením,
- postupné splácení již vzniklých dluhů,
- využití sociálních dávek ke stanoveným účelům,
- zamezení nárůstu počtu obyvatel ohrožených bezdomovectvím, sociálním vyloučením,
- zachování stávajících rodinných vazeb.

c) Popis:

- vytvořit systém depistáže osob, zejména rodin s dětmi, kterým hrozí ztráta bydlení. Při práci s těmito osobami využít potenciálu terénních sociálních pracovníků začleněných do MMK, Sociálních služeb Karviná a NNO. Koordinovat činnost všech spolupracujících subjektů v této oblasti.

d) Realizátor:

- MMK, SSK, NNO, ve spolupráci s majiteli bytů, správci bytového fondu.

e) Zahájení činnosti:

- průběžně od roku 2008.

f) Počet uživatelů:

- nelze stanovit.

g) Finanční náklady:

- v případě navýšení počtu TSP mzdové náklady – viz. opatření číslo 3. 6.

h) Zdroje:

- lidské zdroje - MMK, SSK, NNO,
- finanční zdroje – MMK, SSK, NNO, příp.granty ze SF.

i) Rizika:

- neochota některých subjektů spolupracovat.

j) Ukazatele a způsoby verifikace:

- snížení zadluženosti občanů města,
- snížení počtu žádostí o poskytování služeb AD a ubytoven,
- nezvyšování se počtu bezdomovců.

3. 5 Bydlení s kontraktem

a) Zdůvodnění:

- v současné době jsou velmi omezené podmínky pro přidělení bytu občanům města, kteří již o byt přišli. Pokud jde o rodiny s dětmi, které přišly o byt, ty většinou bydlí v právně neošetřených podnájmech nebo na ubytovnách. Vzniká riziko jejich rozpadu, kdy matky s dětmi žijí v AD pro ně určených a otcové v AD pro muže

(bydlení azylového typu pro rodiny s dětmi v našem regionu neexistuje).

b) Cíle:

- ověření a podpora schopností uživatelů bydlet v běžném prostředí,
- využití sociálních dávek určených na pokrytí nákladů na bydlení pouze k těmto účelům,
- snížení počtu dětí vyrůstajících v ohrožujícím prostředí,
- motivace a aktivní podíl uživatelů na změně způsobu jejich života,
- předcházení kriminálně závadovému jednání občanů z důvodu ztráty jejich sociálního statusu.

c) Popis:

- vyčlenit byty ve vlastnictví obce, příp. soukromém vlastnictví, které budou pronajaty poskytovatelům sociálních služeb. V současnosti mají takové byty k dispozici dva subjekty - Slezská diakonie a Sociální služby Karviná. U obou jsou kapacity plně využity. Dosavadní zkušenosti jsou velmi pozitivní. Nositelem nájemní smlouvy je poskytovatel, s občanem je uzavřena smlouva o podnájmu. S občany je možno intenzivně pracovat, lépe je motivovat k plnění povinností spojených s bydlením, poskytovat jim individuální služby vedoucí k začlenění do společnosti a k udržení soudržnosti rodiny. Vždy je však nezbytná participace samotných občanů. Občané tak mají možnost získat buď opět nájemní byt, nebo v případě selhání přejít do bydlení azylového typu.

d) Realizátor:

- statutární město Karviná,
- Slezská diakonie,
- Sociální služby Karviná,
- RPG Byty, s. r. o. a vlastníci nemovitostí.

e) Zahájení činnosti:

- průběžně od roku 2008.

f) Počet uživatelů:

- omezený počtem vyhrazených bytů.

g) Finanční náklady:

- nelze stanovit.

h) Rizika:

- nezařazení opatření do bytové politiky města.

i) Ukazatele a způsoby verifikace:

- počet návrhů na umístění dětí do ústavní péče z důvodu nevyhovujícího bydlení, příp. ztráty bydlení,
- snížení počtu neuspokojených žádostí o poskytování služeb azylových domů.

3. 6 Podpora terénní sociální práce, zajištění dostatečného počtu TSP

a) Zdůvodnění:

- terénní programy jsou standardizovanou sociální službou. Praxe ukázala potřebu zvýšení stávajícího počtu TSP, zejména v rizikových lokalitách, a nezbytnost jejich určité specializace (pro práci s drogově závislými, s příslušníky romské etnické skupiny, s bezdomovci, TSP - policejní asistenti...).

b) Cíle:

- zlepšení právního vědomí občanů,
- prevence sociálního vyloučení,
- prevence vzniku etnického napětí,
- mapování situace v sociálně vyloučených lokalitách,
- cílená práce s uživateli drog.

c) Popis:

- podpora subjektů poskytujících služby terénních programů a postupný nárůst počtu TSP (cca 10 osob), nezbytnost rozšířit zejména počet TSP zaměřených na práci s drogově závislými, bezdomovci a rodinami s dětmi ohroženými sociální exkluzí. Pravidelná setkávání TSP a dalších osob podílejících se na terénních programech za účelem výměny zkušeností a určité koordinovanosti TSP na území města.

d) Realizátor:

- SMK,
- Slezská diakonie,
- Sociální služby Karviná,
- ROMA agentura,
- NET, o.s.,
- další subjekty zajišťující terénní programy.

e) Zahájení činnosti:

- průběžně od roku 2008.

f) Počet uživatelů:

- nelze stanovit.

g) Finanční náklady:

- na jednoho terénního pracovníka (po dobu 5 let) 1 500 000,- Kč,
- pro 10 terénních pracovníků 15 000 000,- Kč.

h) Zdroje:

- finanční - SMK, ÚP, granty ze SF, dotace z Úřadu vlády ČR.

i) Rizika:

- nedostatek finančních prostředků, neochota ke spolupráci, nedostatek odborných TSP.

j) Ukazatele a způsoby verifikace:

- počet uživatelů služeb TSP,
- aktuální přehled o drogové scéně na území města, počet vyměněných použitých injekčních stříkaček od uživatelů dané služby.

**3. 7 Zřízení dočasného bydlení pro rodiny bez přístřeší,
rozšíření stávajících služeb pro občany v krizové situaci
(rodiny s dětmi, osamělé ženy, osamělý otec s dětmi...)**

a) Zdůvodnění:

- absence možnosti dočasného bydlení pro rodiny s dětmi ve stávajících AD, nedostatečný počet míst pro řešení krizové situace spojené zejména se ztrátou bydlení.

b) Cíle:

- zamezení rozpadu rodin z důvodu ztráty bydlení,
- řešení problémů občanů v akutní krizi s předpokladem jejich návratu zpět do běžného prostředí,
- minimalizace vzniku sociálně - patologických jevů spojených se ztrátou bydlení.

c) Popis:

- rozšířit kapacitu v budovách stávajících poskytovatelů služeb krizové pomoci a azylového bydlení. Zřídit byty pro dočasné bydlení a krizovou pomoc rodinám s dětmi, poskytovat krizovou pomoc spojenou s ubytováním nejen mužům a matkám s dětmi, ale i otcům s dětmi a osamělým ženám.

d) Realizátor:

- NNO,
- Sociální služby Karviná.

e) Zahájení činnosti:

- průběžně od roku 2008.

f) Počet uživatelů:

- nelze stanovit.

g) Finanční náklady:

- na vybavení nebo úpravu prostor ke krizovému bydlení 8 000 000,- Kč.

h) Zdroje:

- finanční - SF, SMK, nadační fondy,
- lidské - poskytovatelé sociálních služeb,
- prostorové - stávající AD.

i) Rizika:

- nedostatek financí.

j) Ukazatele a způsoby verifikace:

- počet uživatelů uvedených služeb (krizová intervence, azylové bydlení).

**3. 8 Zajištění dostupné lékařské pomoci a dalších služeb pro osoby
s psychickým či psychiatrickým onemocněním**

a) Zdůvodnění:

- stále přetrvávající nedostatek odborných lékařů pro výše uvedené občany, absence odborné lékařské pohotovostní služby v odpoledních a nočních hodinách a ve dnech pracovního klidu. Absence ubytovacích kapacit pro občany s psychiatrickou diagnózou, jejich nevhodné umístování do AD (s tím spojené problémy - zátěž pro ostatní obyvatele i personál, chybějící odborníci na danou problematiku atd.).

b) Cíle:

- dostupná rychlá odborná pomoc výše uvedeným občanům,
- poskytování ubytovacích služeb občanům s psych. diagnózou, kteří přišli o byt ve specializovaných zařízeních,
- poskytování služeb AD pouze odpovídající cílové skupině,
- snížení trestné činnosti páchané touto skupinou občanů a páchané na těchto občanech,
- zkvalitnění životních podmínek cílové skupiny.

c) Popis:

- zajistit odbornou pomoc. Vytvořit ubytovací kapacity pro osoby s výše uvedeným handicapem pro případ, že ztratí bydlení.

d) Realizátor:

- SMK, NNO ve spolupráci se zdravotními pojišťovnami a ÚP.

e) Zahájení činnosti:

- průběžně od roku 2008.

f) Počet uživatelů:

- nelze stanovit.

g) Finanční náklady:

- nepřímé – např. zvýhodněný pronájem nebytových prostor.

h) Zdroje:

- nepřímé náklady – SMK.

i) Rizika:

- nedostatek finančních prostředků, malá zainteresovanost zdravotních pojišťoven na uzavření smlouvy s dalším lékařem a zřízení odborného pracoviště.

j) Ukazatele a způsoby verifikace:

- snížení počtu bezdomovců vycházejících z výše uvedené skupiny občanů.

4. Definování tří klíčových problémů a návrh jejich řešení

4. 1 Definování tří klíčových problémů v dané oblasti:

1. Malá informovanost o poskytovatelích sociálních služeb a poskytovaných službách mezi poskytovateli navzájem a mezi poskytovateli a uživateli.
2. Rozpad rodin zejména z důvodu ztráty bydlení, zadluženost.
3. Nedostačující služby pro osoby s psychickými a psychiatrickými nemocemi.

4. 2 Návrh řešení:

Návrh řešení problému č. 1:

- pravidelné setkávání poskytovatelů sociálních služeb, distribuce aktuálních informací o poskytovatelích a službách mezi širokou veřejností.

Návrh řešení problému č. 2:

- prevence bezdomovectví, především v případě rodin s dětmi, kvalitní, cíleně zaměřená terénní sociální práce, bydlení s kontraktem.

Návrh řešení problému č. 3:

- rozšíření počtu ambulancí a odborných služeb pro osoby s psychickým, resp. psychiatrickým onemocněním.

5. Přehled zařízení poskytujících služby sociálně handicapovaným osobám ve městě Karviná

5. 1 Azylové domy

- zařízení poskytující pobytové služby na přechodnou dobu osobám v nepříznivé sociální situaci spojené se ztrátou bydlení, kromě bydlení mohou poskytovat sociálně-právní poradenství, sociálně-aktivizační služby pro rodiny s dětmi ad.

Ve městě Karviná tuto službu poskytuje:

- **Slezská diakonie, středisko Azylový dům Sára pro matky s dětmi v tísní**, Petrovice u Karviné, čp. 616
- **Sociální služby Karviná, středisko Azylový dům a terénní sociální práce**, Ondry Foltýna 297, Karviná-Staré Město
- **Slezská diakonie, Azylový dům Bethel**, Stavbařů 2199, Karviná-Mizerov

5. 2 Krizová pomoc

- ambulantní nebo pobytová služba na přechodnou dobu poskytovaná osobám (matky s dětmi, těhotné ženy, osamělé ženy), které se nacházejí v situaci ohrožení zdraví nebo života, kdy přechodně nemohou řešit svoji nepříznivou situaci vlastními silami.

Ve městě Karviná tuto službu poskytuje:

- **Slezská diakonie, středisko Azylový dům Sára pro matky s dětmi v tísní**, Petrovice u Karviné, čp. 616
- **Sociální služby Karviná, středisko Azylový dům a terénní sociální práce**, Ondry Foltýna 297, Karviná-Staré Město

5. 3 Noclehárna s denním centrem

- poskytuje možnost přenocování, vyprání nebo výměny prádla, poskytnutí podmínek pro hygienu, denní centrum, duchovní a sociální poradenství.

Ve městě Karviná tuto službu poskytuje:

- **Slezská diakonie, Azylový dům Bethel – noclehárna s denním centrem**, Stavbařů 2199, Karviná-Mizerov

5. 4 Kontaktní centrum

- kontaktní a poradenské služby v oblasti drogové problematiky.

Ve městě Karviná tuto službu poskytuje:

- **Kontaktní centrum Karviná**, Tř. Družby 1125, Karviná-Nové Město

5. 5 Poradenská činnost

Ve městě Karviná tuto službu poskytuje:

- **Slezská diakonie, poradna Elpis**, Fryštátská 168, Karviná-Fryštát,
- **Slezská diakonie, Občanská poradna**, Fryštátská 168, Karviná-Fryštát
- **Demokratická aliance Romů**, občanské sdružení, U Svobodáren 1299, Karviná-Nové Město
- **Lačo – Lav**, občanské sdružení, Školská 428, Karviná-Ráj
- **Sdružení Romů Severní Moravy, o.s., Roma agentura**, Stavbařů 2203, Karviná-Mizerov

5. 6 Poradenství, vzdělávání, včasná péče

Ve městě Karviná tuto službu poskytuje:

- **Středisko integrace menšin**, Komenského 614/2, Karviná-Nové Město

5. 7 Domy na půl cesty

- zařízení poskytující pobytové služby, zpravidla pro osoby do 26 let věku, které po dosažení zletilosti opouštějí školská zařízení pro výkon ústavní nebo ochranné výchovy, popřípadě pro osoby z jiných zařízení pro péči o děti a mládež, a pro osoby, které jsou propuštěny z výkonu trestu odnětí svobody nebo ochranné léčby.

Ve městě Karviná tuto službu poskytuje:

- **Dům na půl cesty Heřmánek**, Nám. Ondry Foltýna 267/12, Karviná-Staré Město

5. 8 Terénní programy

- terénní služby poskytované osobám, které vedou rizikový způsob života nebo jsou tímto způsobem života ohroženy - problémové skupiny osob, uživatelé návykových látek nebo omamných psychotropních látek, osoby bez přístřeší, osoby žijící v sociálně vyloučených komunitách a jiné sociálně ohrožené skupiny. Cílem služby je tyto osoby vyhledávat a

minimalizovat rizika jejich způsobu života. Služba může být osobám poskytována anonymně.

Ve městě Karviná tuto službu poskytuje:

- **Slezská diakonie, Azylový dům Bethel**, Stavbařů 2199, Karviná-Mizerov
- **Magistrát města Karviné, odbor sociálně-právní ochrany dětí**, Zakladatelská 974, Karviná-Nové Město
- **Sociální služby Karviná, střed. Azylový dům a terénní sociální práce**, Nám. Ondry Foltýna 297, Karviná-Staré Město
- **Sdružení Romů Severní Moravy, o. s.**, Za Panelárnou 1659/4, Karviná-Nové Město

5. 9 Prezentace romské kultury a ostatních menšinových národnostních skupin

Ve městě Karviná tuto službu poskytuje:

- **Romské kulturní a společenské centrum (RKSC)**, Za Panelárnou 1659/4, Karviná-Nové Město

5. 10 Sociální rehabilitace

Ve městě Karviná tuto službu poskytuje:

- **Slezská diakonie, Azylový dům Bethel**, Stavbařů 2199, Karviná-Mizerov,
- **Kofoedova škola**, V Aleji 435, Karviná-Ráj

5. 11 Telefonická krizová pomoc

Ve městě Karviná tuto službu poskytuje:

- **Linka důvěry**, tel.: 596 318 080,
linkaduvery-karvina@seznam.cz, www.help-psych.cz/karvina

5. 12 Sociální poradenství

Ve městě Karviná tuto službu poskytuje:

- **Centrum psychologické pomoci**,
Na Bělidle 815, Karviná-Fryštát

6. Základní pojmy

Sociální služba

- činnost nebo soubor činností podle zákona o sociálních službách zajišťujících pomoc a podporu osobám za účelem sociálního začlenění nebo prevence sociálního vyloučení.

Sociální vyloučení

- vyčlenění osoby mimo běžný život společnosti a nemožnost se do něj zapojit z důvodu nepříznivé sociální situace.

Sociální začleňování

- proces, který zajišťuje, že osoby sociálně vyloučené nebo sociálním vyloučením ohrožené dosáhnou příležitostí a možností, které jim napomáhají plně se zapojit do ekonomického, sociálního a kulturního života společnosti a žít způsobem, který je ve společnosti považován za běžný.

Krizová pomoc

- ambulantní nebo pobytová služba na přechodnou dobu poskytovaná osobám, které se nacházejí v situaci ohrožení zdraví nebo života, kdy přechodně nemohou řešit svou nepříznivou situaci vlastními silami.

Terénní programy

- terénní služby poskytované osobám, které vedou rizikový způsob života nebo jsou tímto způsobem života ohroženy. Služba je určena pro problémové skupiny osob, uživatele návykových látek nebo omamných psychotropních látek, osoby bez přístřeší, osoby žijící v sociálně vyloučených komunitách a jiné sociálně ohrožené skupiny. Cílem služby je tyto osoby vyhledávat a minimalizovat rizika jejich způsobu života. Služba může být osobám poskytována anonymně.

Domy na půl cesty

- zařízení poskytující pobytové služby zpravidla osobám do 26 let věku, které po dosažení zletilosti opouštějí školská zařízení pro výkon ústavní nebo ochranné výchovy, popřípadě pro osoby z jiných zařízení, pro péči o děti a mládež a pro osoby, které jsou propuštěny z výkonu trestu odnětí svobody nebo ochranné léčby. Způsob poskytování sociálních služeb v těchto zařízeních je přizpůsoben specifickým potřebám těchto osob.

Azylové domy

- zařízení poskytující pobytové služby na přechodnou dobu osobám v nepříznivé sociální situaci spojené se ztrátou bydlení.

Bydlení s kontraktem

- bydlení v bytech, jejichž nájemcem je zpravidla poskytovatel služeb, uživatel je ve vztahu podnájemním. S poskytovatelem sociálních služeb uzavírá uživatel kontrakt, kterým se zavazuje plnit individuální plán vedoucí k jeho postupnému sociálnímu začleňování, k získání, příp. ověření určitého typu sociálních dovedností (tzv. byty přechodného pobytu, sociální byty, zácvikové byty apod.)

Bezdomovectví

- specifická forma sociálního vyloučení spojená se ztrátou bydlení.

7. Pracovní skupina

Manažer: Alena Kissová

Zástupci manažera: Jarmila Szurmanová, Mgr. Radka Miškovičová

- **Slezská diakonie, Azylový dům Bethel, noclehárna s denním centrem,** Stavbařů 2199, Karviná-Mizerov, Petr Wiselka
- **Středisko integrace menšin,** Komenského 614/2, Karviná-Nové Město, Mgr. Adéla Schneiderová
- **Dům na půl cesty Heřmánek,** Ondry Foltýna 267/12, Karviná- Staré Město, Pavel Sporysch, DiS.
- **K-centrum Karviná,** o.s. NET, Družby 1125, Karviná-Staré Město, Lucie Stonová
- **Magistrát města Karviné,** OSV, Fryštátská 72/1 , Karviná-Fryštát, Mgr. Radka Miškovičová, Dagmar Sznepková, Mgr. Blanka Dadoková
- **Magistrát města Karviné, OSPOD,** Mgr. Renáta Chytrová
- **Demokratická aliance Romů, o.s.,** U Svobodáren 1299, Karviná-Nové Město, August Daniš
- **Sdružení Romů Severní Moravy, o.s.,** Za Panelárnou 1659/4, Karviná-Nové Město, Milan Ferenc, Lubomír Kuzník
- **Roma agentura,** Stavbařů 2203, Karviná-Mizerov, Mgr. Veronika Krejčová
- **Azylový dům Sára,** Petrovice u Karviné, č. p. 616, Ing. Walter Siuda
- **Lačo-Lav,** o.s., Školská 428, Karviná- Ráj, 734 01, Mgr. Igor Malík
- **Občanská poradna Karviná,** Fryštátská 168, Karviná-Fryštát, Mgr. Zuzana Sečkařová
- **Úřad práce Karviná,** Bc. Květoslava Mencnerová
- **Poradna Elpis,** Fryštátská 168, Karviná-Fryštát, Marie Kijonková, DiS.
- **Kofoedova škola,** V Aleji 435, Karviná- Ráj, Mgr. Lucie Zymová
- **Městská policie Karviná,** Mgr. Lubomír Greň
- **Drom, romské středisko Brno, se zázemím na Magistrátu města Karviné,** Anna Gembická

DĚTI, MLÁDEŽ, RODINA

1. SWOT analýza

1. 1 Silné stránky

bodové ohodnocení

- **široký počet poskytovatelů sociálních služeb** 9
- **existující program prevence kriminality** 9
- **existence terénních sociálních pracovníků** 8
- existence Domu na půl cesty 6
- široký výběr středních škol a učilišť 4
- pomoc rodinám s malými dětmi – zachování jeslí 4
- existence zdravotně sociálního pomocníka 3
- projekty Moravskoslezského kraje na vzdělávání romské mládeže 3
- fungování Informačního poradenského střediska 1
- fungování výchovných poradců na školách 1
- zaměření neziskových organizací na doučování slabších žáků 1

1. 2 Slabé stránky

bodové ohodnocení

- **nedostatečné finanční dotování prevence kriminality** 14
- **malá informovanost o poskytovatelích sociálních služeb** 12
- **působení na rodiče v oblasti vzdělávání dětí** 5
- chybějící krizová zařízení pro rodiny 4
- územně nedostatečné pokrytí zařízení pro děti a mládež 3
- prezentace sociálních služeb v místním tisku 3

- omezené fungování prevence kriminality 3
- neprůhledný systém poskytování grantů 1
- špatná informovanost o vyhlášení grantů 0
- neexistence startovacích bytů pro mladé 0
- malá informovanost veřejnosti o terénních pracovnících 0

1. 3 Příležitosti

bodové ohodnocení

- **setkávání poskytovatelů** 9
- **spolupráce poskytovatelů se zadavatelem** 8
- **zkvalitnění spolupráce mezi poskytovateli** 7
- spolupráce s výrobními podniky (umožnění praxe absolventům) 6
- spolupráce mezi zadavatelem a poskytovatelem při získávání vhodných nebytových prostorů k poskytování služeb 5
- zákon o sociálních službách 2
- získávání finančních prostředků z fondů EU 1

1. 4 Ohrožení

bodové ohodnocení

- **špatná rodinná legislativa – demotivující sociální systém** 11
- **snižování finančních dotací** 9
- **nezaměstnanost mládeže** 9
- ztráta podpory zadavatele 6
- složitý systém čerpání dotací z fondů EU 2
- špatná finanční situace rodin 2
- drogová problematika 2
- sociální systém zvyšující nefunkčnost rodin 1

2. Cíle, priority

2.1 Cíle

- A Zkvalitnění systémů finančního zajištění poskytovatelům preventivních a sociálních služeb pro děti a mládež.
- B Vytvoření funkčního informačního systému o poskytovaných preventivních a sociálních službách.
- C Podpora přípravy na budoucí povolání.

2.2 Priority

- ***Dosažení podpory od zadavatele, dosažení partnerského a respektujícího přístupu (zadavatel - realizátor).*** (viz opatření 3.1, 3.2, 3.3)
- ***Zlepšení informovanosti o poskytovaných sociálních službách směrem k veřejnosti a mezi poskytovateli navzájem.*** (viz opatření 3.4, 3.5, 3.6)
- ***Informovanost a podpora rodičů a dětí v oblasti výchovy a vzdělávání.*** (viz opatření 3.7, 3.8, 3.9)
- ***Podpora a zachování terénních pracovníků.*** (viz opatření 3.10)
- ***Podpora a pomoc rodinám ve městě.***
- ***Podpora startovacím bytům.***
- ***Pomoc dětem, mládeži.***

3. Opatření

3.1 Navýšit kapitolu Prevence kriminality

a) Zdůvodnění:

- nárůst kriminálního a delikventního jednání dětí a mládeže, jež vyplývá z vyhodnocení bezpečnostní situace PČR,
- nedostatek finančních zdrojů města na realizaci programu Prevence kriminality,
- dlouhodobá stagnace míry podpory (r. 2003 - cca 2 mil. Kč, r. 2004 - cca 1 mil. Kč, r. 2005 – cca 500 tis. Kč, r. 2006 - 600 tis. Kč),
- existence krizových lokalit města, které nejsou pokryty preventivními službami,
- malé finanční prostředky na prevenci kriminality způsobují narušení stabilní podpory (zařízení poskytující preventivní služby má ve víceletém horizontu různou míru podpory z prostředků města, i když zařízení pracuje stabilně a dlouhodobě, každý rok je mu poskytnuta jiná výše dotace, příp. žádná),
- v současnosti zařízení prevence pokryjí z finanční dotace města cca 5 - 10 % z celkových nákladů jejich rozpočtů.

b) Cíle:

- navýšení kapitoly rozpočtu města určené pro program Prevence kriminality na minimální výši 2 mil.,
- podpora stabilním zařízením s dlouhodobou činností,
- rozšíření služeb pro děti a mládež – pokrytí všech městských částí v krizových lokalitách,
- míra finanční dotace z prostředků statutárního města Karviná bude cca 15 – 20 % z celkových nákladů projektu u stabilních zařízení prevence.

c) Popis:

- prezentace na úrovni Rady města a Zastupitelstva města Karviné,
- navýšení rozpočtu statutárního města Karviná v položce Program prevence kriminality,
- schválení rozpočtu statutárního města Karviná.

d) Realizátor:

- statutární město Karviná (změna výše rozpočtových položek),
- Rada města Karviné a Zastupitelstvo města Karviné (schválení rozpočtu města),
- Komise bezpečnostní a prevence.

e) Zahájení činnosti:

- září 2008 – návrhy na rozpočet
- prosinec 2008 – schválení rozpočtu města,
- od roku 2009 průběžná realizace a udržení výše podpory, případně adekvátní navýšení.

f) Počet uživatelů:

- nelze stanovit, hodnotícím kritériem není kvantita, ale kvalita.

g) Finanční náklady:

- min. 2 000 000,- Kč pro navýšení položky určené pro Program prevence kriminality.

h) Zdroje:

- rozpočet statutárního města Karviná.

i) Rizika:

- politická vůle volených zastupitelů města a radních,
- nenavýšení finančních prostředků zařízením povede ke snížení provozní doby a kvality služeb, může dojít k ukončení poskytování služby, které způsobí zvýšení sociálně nežádoucích jevů a chování dětí a mládeže.

j) Ukazatele a způsoby verifikace:

- každoroční vyhodnocení Programu prevence kriminality na úrovni dílčích zařízení i na úrovni Programu prevence kriminality města Karviné,
- indikátor: nákladová položka v rozpočtu statutárního města Karviná na rok 2008 a následující bude min. 2 000 000,- Kč.

**3. 2 Seznámit vedení města s činností organizací poskytujících
služby dětem a mládeži, vyhodnocovat jejich činnost**

a) Zdůvodnění:

- nedostatečná informovanost ze strany zařízení,
- malý zájem o informace ze strany zástupců města (příslušné komise, vedení města apod.),
- neexistující systém validního sběru dat a hodnocení programů.

b) Cíle:

- zvýšit informovanost u zástupců města Karviná o službách prevence pro děti a mládež na území města,
- vytvořit systém hodnocení programů prevence.

c) Popis

- návštěva příslušných komisí v jednotlivých zařízeních služeb prevence v průběhu celého roku.

d) Realizátor:

- statutární město Karviná (příslušné komise),
- zařízení poskytující preventivní a sociální služby pro děti a mládež.

e) Zahájení činnosti:

- rok 2008, kontinuální pokračování aktivit.

f) Počet uživatelů:

- nelze stanovit.

g) Finanční náklady:

- žádné.

h) Zdroje:

- informace.

i) Rizika

- slabá vůle a nezájem členů příslušných komisí,
- zkreslené informace u jednorázových návštěv.

j) Ukazatele a způsoby verifikace:

- příslušné komise anebo jejich zástupci navštíví zařízení prevence min. 1x ročně.

3. 3 Průhlednost grantového řízení

a) Zdůvodnění

- není umístována řádná výzva k předkládání žádostí do programu Prevence kriminality na stránkách města,
- není zveřejňován výsledek dotačního řízení programu Prevence kriminality,
- nejsou určeny priority Programu prevence.

b) Cíle:

- dostatek informací týkajících se vyhlášení, priorit a výsledků dotačního řízení z kapitoly Prevence kriminality.

c) Popis:

- návštěva příslušných komisí v jednotlivých zařízeních služeb prevence v průběhu celého roku,
- jasná dotační pravidla (u jakého fondu města může zařízení žádat o dotace a za jakých podmínek).

d) Realizátor

- statutární město Karviná (příslušné komise).

e) Zahájení činnosti:

- začátek od roku 2008,
- kontinuální pokračování aktivit.

f) Počet uživatelů:

- nelze přesně stanovit.

g) Finanční náklady:

- žádné.

h) Zdroje:

- požadované informace.

i) Rizika

- pravidla nebudou zpracována.

j) Ukazatele a způsoby verifikace:

- řádně sepsaná a zveřejněná výzva, která bude dostupná na internetových stránkách města,
- výsledek dotačního řízení zveřejněn na internetových stránkách – název projektu, stručný popis, realizátor, výše rozpočtu, žádaná dotace, přidělená dotace.

3. 4 Informační systém pro děti a mládež na stránkách www.karvina.org

a) Zdůvodnění:

- slabá informovanost o poskytovatelích služeb ve městě Karviná.

b) Cíle:

- zpřístupnit na stránkách www.karvina.org informace o všech zařízeních poskytujících služby dětem a mládeži.

c) Popis:

- všechna zařízení poskytnou své údaje, kontakty a odkazy na své webové stránky manažeru pracovní skupiny a ten je předá správci stránek.

d) Realizátor:

- statutární město Karviná.

e) Zahájení činnosti:

- průběžně od roku 2008.

f) Počet uživatelů:

- nelze stanovit.

g) Finanční náklady:

- nelze stanovit

h) Zdroje:

- informace získané od poskytovatelů služeb.

i) Rizika:

- nedodání údajů,

- nesouhlas statutárního města Karviná.

j) Ukazatele a způsoby verifikace:

- internetové stránky města,
- návštěvnost internetových stránek.

3. 5 Vytvořit informační katalog pro děti a mládež o poskytovaných službách pro ně, prevence na školách

a) Zdůvodnění:

- mladí lidé potřebují srozumitelné informace, které upoutají jejich pozornost a zájem.

b) Cíle:

- jasná nabídka služeb (kdo, co, pro koho a proč),
- zvýšit povědomí o poskytovaných službách pro děti a mládež ve městě.

c) Popis:

- vytvořit přehledný katalog s obrázky a srozumitelným slovníkem.

d) Realizátor:

- statutární město Karviná.

e) Zahájení činnosti:

- průběžně od roku 2008.

f) Počet uživatelů:

- nelze stanovit.

g) Finanční náklady:

- cca 100 000,- Kč.

h) Zdroje:

- poskytovatelé služeb.

i) Rizika:

- nedostatek finančních prostředků.

j) Ukazatele a způsoby verifikace:

- vydání katalogu,
- efektivní využívání nabízených služeb.

3. 6 Zveřejňovat v Karvinském zpravodaji informace o službách pro děti a mládež

a) Zdůvodnění:

- slabá informovanost o poskytovatelích služeb ve městě Karviná.

b) Cíle:

- zvýšit povědomí o službách pro děti a mládež v Karvinském zpravodaji.

c) Popis:

- respektovat žádosti poskytovatelů služeb o zveřejňování informací o svých službách, akcích a programech pro děti a mládež v Karvinském zpravodaji.

d) Realizátor:

- redakce Karvinského zpravodaje.

e) Zahájení činnosti:

- průběžně od roku 2008.

f) Počet uživatelů:

- nelze stanovit.

g) Finanční náklady:

- nelze stanovit.

h) Zdroje:

- organizace poskytující články, vydavatel.

i) Rizika:

- vzájemná nespolupráce.

j) Ukazatele a způsoby verifikace:

- průběžně realizované požadavky.

3. 7 Využití stávajících zdrojů

a) Zdůvodnění:

- malá informovanost mezi dětmi a rodiči o možnosti přípravy dětí na budoucí povolání,
- malá povědomost veřejnosti o Informačním poradenském středisku úřadu práce,
- objektivní potřeba výpomoci při budoucím profesním uplatnění.

b) Cíle:

- zlepšit informovanost o poskytovaných službách směrem k cílové skupině, tj. žákům 8. - 9. tříd základních škol a absolventům 9. tříd vedených v evidenci úřadu práce.

c) Popis:

- působit na děti a rodiče v oblasti dalšího vzdělávání dětí pomocí terénních pracovníků, pedagogicko-psychologické poradny, speciálních pedagogických center.

d) Realizátor:

- školy, pedagogicko-psychologické poradny, speciální pedagogická centra, terénní pracovníci.

e) Zahájení činnosti:

- průběžně od roku 2008.

f) Počet uživatelů:

- nelze stanovit.

g) Finanční náklady:

- nelze stanovit.

h) Zdroje:

- informace vedoucí k přípravě na budoucí povolání.

i) Rizika:

- nezáměr ze strany rodičů a organizací.

j) Ukazatele a způsoby verifikace:

- míra zlepšení informovanosti.

**3. 8 Vytvořit alternativní výchovně vzdělávací programy
na podporu dětí a jejich rodin**

a) Zdůvodnění:

- neexistence alternativních programů ve městě zaměřených na podporu výchovy a vzdělávání dětí.

b) Cíle:

- vytvořit dobrovolnické programy BIG BROTHER, BIG SISTER, PĚT P.

c) Popis:

- alternativní programy působí na děti ve volném čase a v přirozeném prostředí, ovlivňují zejména psychosociální klima dítěte,
- navázání spolupráce s organizacemi v kraji, které služby poskytují.

d) Realizátor:

- NNO, střední a vyšší školy.

e) Zahájení činnosti:

- průběžně od roku 2008.

f) Počet uživatelů:

- nelze stanovit.

g) Finanční náklady:

- 800 000,- Kč ročně (mzdové a provozní náklady).

h) Zdroje:

- MV ČR, MPSV ČR, MSK, statutární město Karviná.

i) Rizika:

- nezájem klientů o tuto službu,
- nezájem dobrovolníků,
- nedostatek finančních prostředků.

j) Ukazatele a způsoby verifikace:

- počet klientů zapojených do dobrovolnických programů.

3. 9 Vzdělávací akce pro děti a mládež s různým tematickým zaměřením

a) Zdůvodnění:

- neuspokojivá komunikace v rodině směrem k získání kvalifikace (odbornosti).

b) Cíle:

- zlepšit komunikaci s danou cílovou skupinou, tj. žáky 8. - 9. tříd základních škol, se záměrem zvýšení osvěty dětí a rodičů,
- motivace k získávání nových vědomostí, posílení sebevědomí, nalezení profesní orientace a uplatnění na trhu práce.

c) Popis:

- realizace přednášek, besed, exkurzí do výrobních procesů, workshopů, víkendových pobytů.

d) Realizátor:

- statutární město Karviná, NNO, terénní pracovníci.

e) Zahájení činnosti:

- průběžně od roku 2008.

f) Počet uživatelů:

- nelze stanovit.

g) Finanční náklady:

- nelze stanovit.

h) Zdroje:

- MŠMT ČR, statutární město Karviná, MSK, sponzorské dary.

i) Rizika:

- nezájem klientů,
- nedostatek finančních prostředků.

j) Ukazatele a způsoby verifikace:

- snížení počtu žáků s nedokončeným vzděláním.

3. 10 Posílit a koordinovat terénní práci

a) Zdůvodnění:

- terénní pracovníci různých poskytovatelů,
- malá informovanost o jejich práci.

b) Cíle:

- vytipovat ohrožené skupiny dětí, mládeže a rodin, včetně romské etnické skupiny,
- organizovat setkávání terénních pracovníků všech poskytovatelů,
- zlepšit vzájemnou spolupráci a informovanost mezi poskytovateli.

c) Popis:

- pravidelné setkávání všech poskytovatelů.

d) Realizátor:

- statutární město Karviná a poskytovatelé sociálních služeb.

e) Zahájení činnosti:

- průběžně od roku 2008.

f) Počet uživatelů:

- nelze stanovit.

g) Finanční náklady:

- nelze stanovit.

h) Zdroje:

- MPSV ČR, MSK, statutární město Karviná, Úřad vlády ČR.

i) Rizika:

- nedostatek financí,
- nedostatek odborných terénních pracovníků.

j) Ukazatele a způsoby verifikace:

- vyhodnocení na společných setkáváních s výčtem úspěšných případů,
- roční hodnotící zpráva.

4. Definování tří klíčových problémů a návrh jejich řešení

4. 1 Definování tří klíčových problémů v dané oblasti:

1. **Nedostatečné finanční a koncepční zajištění preventivních a sociálních služeb pro děti a mládež.**
2. **Malá informovanost o poskytovatelích preventivních a sociálních služeb.**
3. **Působení na rodiče v oblasti vzdělávání dětí.**

4. 2 Návrh řešení:

Návrh řešení problému č. 1:

→ dostatečné finanční krytí, strukturovaný grantový systém.

Návrh řešení problému č. 2:

→ prezentace poskytovatelů na internetových stránkách zadavatele, vyčlenění části Karvinského zpravodaje, vytvoření informačních katalogů pro děti a mládež.

Návrh řešení problému č. 3:

→ informace směrem ke klientovi o možnosti využití služeb Informačního poradenského střediska úřadu práce.

5. Přehled zařízení poskytujících služby dětem, mládeži a rodinám ve městě Karviná

5.1 Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež

- poskytuje ambulantní, popřípadě terénní služby dětem ve věku od 6 do 26 let ohroženým společensky nežádoucími jevy. Cílem služby je zlepšit kvalitu jejich života předcházením nebo snížením sociálních a zdravotních rizik souvisejících se způsobem jejich života, umožnit jim lépe se orientovat v jejich sociálním prostředí a vytvářet podmínky k řešení jejich nepříznivé sociální situace. Služba může být poskytována anonymně.

Ve městě Karviná tuto službu poskytuje:

- **Slezská diakonie, Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež Pohoda**, V Aleji 435, Karviná-Ráj
- **Středisko volného času dětí a mládeže Oáza**, Mírová 1434, Karviná-Nové Město
- **Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež Kometa**, Čajkovského 2216, Karviná-Mizerov
- **Volnočasové a komunitní centrum Fontána**, Ostravská 789, Karviná-Fryštát
- **Slezská diakonie, Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež Klub On Line**, Fryštátská 168, Karviná-Fryštát

5.2 Domy na půl cesty

- poskytují pobytové služby zpravidla pro osoby do 26 let věku, které po dosažení zletilosti opouštějí školská zařízení pro výkon ústavní nebo ochranné výchovy, popřípadě pro osoby z jiných zařízení pro péči o děti a mládež, a pro osoby, které jsou propuštěny z výkonu trestu odnětí svobody nebo ochranné léčby. Způsob poskytování sociálních služeb v těchto zařízeních je přizpůsoben specifickým potřebám těchto osob.

Ve městě Karviná tuto službu poskytuje:

- **Dům na půl cesty Heřmánek**, Ondry Foltýna 267, Karviná-Staré Město

5. 3 Byt prozatímního bydlení

- umožňuje bydlení matkám s dětmi, které již prošly azylovým bydlením a prokázaly, že jsou schopny vést řádně domácnost, hospodařit s penězi a zajišťovat veškeré potřeby dětí.

Ve městě Karviná tuto službu poskytuje:

- **Sociální služby Karviná**, Ondry Foltýna 267, Karviná-Staré Město

5. 4 Jeselské zařízení

- zařízení usiluje o zabezpečení všestranného harmonického rozvoje, snaží se vycházet z potřeb dětí raného věku do 3 let.

Ve městě Karviná tuto službu poskytuje:

- **Jesle, Středisko sociálních služeb**, Závodní 1667, Karviná-Nové Město

5. 5 Domov se zvláštním režimem

- zařízení je určeno pro osoby s mentálním postižením ve věku od 12 do 40 let. Jedná se o zařízení rodinného typu.

Ve městě Karviná tuto službu poskytuje:

- **Slezská diakonie, Hosana**, Lázeňský park 463, Karviná-Darkov

5.6 Telefonická krizová pomoc

- je terénní služba poskytovaná na přechodnou dobu osobám, které se nacházejí v situaci ohrožení zdraví nebo života, případně v jiné obtížné životní situaci, kterou přechodně nemohou řešit vlastními silami.

Ve městě Karviná tuto službu poskytuje:

- **Linka důvěry**: tel. 596 318 080, linkaduvery-karvina@seznam.cz

5. 7 Sociální poradenství

- poskytuje psychologickou a psychoterapeutickou pomoc rodinám, partnerům, jednotlivcům ve vztahových problémech, poradenství rozvodové a porozvodové, výchovné a výukové obtíže dětí, psychosociální poradenství, právní poradenství v rodinných záležitostech, poradenství pro závislé, relaxační techniky.

Ve městě Karviná tuto službu poskytuje:

- **Centrum psychologické pomoci**, Na Bělidle 815, Karviná-Fryštát

5. 8 Centrum denních služeb

- poskytuje ambulantní služby osobám, které mají sníženou soběstačnost z důvodu věku, chronického onemocnění nebo zdravotního postižení a jejichž situace vyžaduje pomoc jiné fyzické osoby. Dětem je poskytována logopedická, psychologická, terapeutická, neurologická péče a fyzioterapie. Centrum denních služeb poskytuje klientům péči, výchovu a vzdělávání v celkově možném rozsahu.

Ve městě Karviná tuto službu poskytuje:

- **Slezská diakonie, Eunika**, Horova 654, Karviná-Ráj
- **Ústav sociální péče Dům V Aleji** - stacionář pro mentálně postižené děti a mládež, V Aleji 434, Karviná-Ráj

5. 9 Mateřské centrum

- je určeno pro maminky nebo jiné osoby na mateřské dovolené. Hlavním cílem je snížit společenské negativní důsledky, které provázejí mladé rodiny, zejména v prvních letech života jejich dětí.

Ve městě Karviná tuto službu poskytuje:

- **Centrum pro rodinu Sluníčko**, provozovna Karviná-Nové Město, Jurkovičova 1547

6. Základní pojmy

Děti

- základ právního postavení dítěte je tradičně odvozován z práva rodinného, kde jsou upraveny zásadní vztahy mezi rodiči a dětmi. Pro účely Zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů, se dítětem rozumí nezletilá osoba do 18 let věku.

Nezletilí

- podle § 8 Občanského zákoníku č. 141/1950 Sb., způsobilost fyzické osoby vlastními právními úkony nabývat a brát na sebe povinnosti (způsobilost k právním úkonům) vzniká v plném rozsahu zletilostí, které se nabývá dovršením 18. roku věku. Z hlediska trestního a přestupkového práva je způsobilosti dosaženo dovršením 15. roku věku.

Mládež

- tato kategorie není vymezena právně, ale je vymezena sociálně. V institucionální praxi se používá pro všechny osoby do 18 let, což je mladší věková skupina mládeže. Starší věkovou skupinu mládeže tvoří osoby ve věku 18 - 26 let.

Mladiství

- termín užívaný trestním (přestupkovým) právem pro věkovou skupinu 15 až 18 let.

Sociální pracovník OSPOD

- odborný pracovník orgánu SPOD (sociálně-právní ochrana dětí), který vyhledává ohrožené děti, výchovně působí na rodiče, vykonává funkci opatrovníka, podává návrhy k soudu s cílem prosazení sociálně-právní ochrany dětí, organizuje náhradní rodinnou péči o děti, zabývá se delikvencí nezletilých a mladistvých apod.

Odlehčovací služby (respitní péče)

- služba je určena rodinám, které celoročně pečují o dítě s postižením. Služby

jsou poskytovány zejména formou doprovodů dítěte do školy, péčí v domácím prostředí a také formou krátkodobých pobytů. Cílem je umožnit rodičům chodit do zaměstnání, zapojit se do společenského života, odpočinout si od celoroční péče o dítě.

Zařízení pěstounské péče

- služba je určena dětem bez rodinného zázemí (opuštěné děti; děti, které nemohou žít se svými rodiči z důvodu ohrožení týráním, zanedbáváním; děti, které jsou z důvodu postižení, onemocnění či poruch chování umísťovány krátkodobě či dlouhodobě do ústavní péče). Obsahem služby je poskytnutí rodinného zázemí a rodinné výchovy. Cílem je umožnit opuštěným dětem žít v rodinném prostředí.

Raná péče

- služba orientovaná na celou rodinu s dítětem raného věku, jehož vývoj je ohrožen vlivem zdravotního postižení či biologickými faktory nebo prostředím. Do služeb se promítají pedagogická, sociální a zdravotní opatření. Cílem je vrátit nebo zachovat rodičům jejich kompetenci k výchově dítěte a k vytváření vhodných podmínek pro jeho vývoj.

Poradna

- služba je určena klientům, kteří v důsledku snížené soběstačnosti v některých oblastech, např. v uplatňování práv a nároků, využívání veřejných míst a služeb, kontaktu s komunitou i rodinou, komunikaci, nejsou schopni bez vnější podpory vyřešit specifickou situaci ve svém životě.

Rodina

- nejdůležitější sociální skupina, v níž jedinec žije. Je to právě rodina, od které se očekává, že uspokojuje potřeby jedince, poskytuje mu potřebné zázemí a zprostředkovává zkušenosti, které nezíská jinde.

7. Pracovní skupina

Manažer pracovní skupiny: Jarmila Zelková

Zástupce manažera: Emílie Tolochová

- **Slezská diakonie, Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež Pohoda**, V Aleji 435, Karviná-Ráj, Iveta Kuczerová
- **Středisko volného času dětí a mládeže Oáza**, Mírová 1434, Karviná-Nové Město, Jaroslava Hanzlová
- **Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež Kometa**, Čajkovského 2216, Karviná-Mizerov, Roman Szablatura
- **Slezská diakonie, Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež Klub On Line**, Fryštátská 168, Karviná-Fryštát, Mgr. Daniel Ciešlar
- **Jesle, Středisko sociálních služeb**, Závodní 1667, Karviná-Nové Město, Jaroslava Feberová.
- **Centrum pro rodinu Sluníčko**, Dolní Marklovice 232, Petrovice u Karviné, Mgr. Lenka Kalniková
- **Volnočasové a komunitní centrum Fontána**, Ostravská 789, Karviná-Fryštát, Stanislav Czudek
- **Slezská diakonie, Centrum primární prevence**, Fryštátská 168, Karviná-Fryštát, Jana Ondrušková
- **Základní škola Karviná-Nové Město**, ul. Komenského, Mgr. Igor Malík
- **Úřad práce Karviná**, PhDr. Hedvika Balandová
- **Střední průmyslová škola, Karviná, příspěvková organizace**, Karviná-Hranice, Žižkova 1818, Ing. Česlava Lukašíková
- **Drom, romské středisko Brno, se zázemím na Magistrátu města Karviné**, Anna Gembická
- **Městská policie Karviná**, Mgr. Lubomír Greň
- **Magistrát města Karviné, OSPOD**, Mgr. Renáta Chytrová

ZDRAVOTNĚ POSTIŽENÍ

1. SWOT analýza

1. 1 Silné stránky

bodové ohodnocení

- **podpora a zázemí města Karviná pro činnost občanských sdružení a dalších organizací** 11
- **kvalitní informační servis města (knihovna, MIC)** 11
- **možnost spolupráce mezi subjekty, které se orientují na zdravotně postižené** 10
- **finanční podpora ze strany města** 9
- **dobrá možnost vzdělání pro zdravotně postižené (všeobecně, rozvoj komunikačních dovedností zdravotně postižených)** 6
- **dopravní dostupnost zdravotnických zařízení** 4

1. 2 Slabé stránky

bodové ohodnocení

- **chybí pracovní místa pro zdravotně postižené, chybí sociální podnikání na území města** 11
- **bezbariérovost není na dobré úrovni – hlavně úřady** 10
- **chybí zařízení pro psychotiky** 10
- **chybí kapacita celotýdenního provozu pro zdravotně postižené** 8

- výsadba zeleně s ohledem na alergiky 7
- údržba komunikací v zimním období 6
- nekvalitní zdraví občanů města v důsledku životního prostředí 5

1. 3 Příležitosti

bodové ohodnocení

- **pravidelná podpora fundraisingu organizací (subjektů) orientujících se na zdravotně postižené se zapojením statutárního města** 14
- **zájem a snaha subjektů orientovaných se na zdravotně postižené ke spolupráci** 13
- **dostatečná informovanost o možnostech poskytování služeb** 13
- možnost čerpání financí z EU 10
- velký potenciál pracovní síly skupiny zdravotně postižených 4

1. 4 Ohrožení

bodové ohodnocení

- **nevytvoření podmínek pro udržení kvalitní odborné pracovní síly, hlavně mladí lidé - „odliv mozků“** 14
- **nezajištění finančních prostředků na provoz zařízení** 13
- **neudržení sítě poskytovatelů sociálních služeb** 12
- obava z neudržitelnosti standardního bydlení zdravotně postižených 8
- kriminalita páchaná na zdravotně postižených a seniorech 5
- ohrožení zdraví občanů životním prostředím 1
- stárnutí města 0

2. Cíle, priority

2.1 Cíle

- A Udržení optimální sítě stávajících poskytovatelů sociálních služeb s důrazem na kvalitu.**
- B Vytvoření podmínek pro každoroční setkávání podnikatelských subjektů se všemi organizacemi poskytujícími sociální služby a s organizacemi sdružujícími zdravotně postižené občany.**
- C Podpora statutárního města Karviná při vytváření nových pracovních míst pro zdravotně postižené občany města.**

2.2 Priority

- ***Vytvořit pracovní skupiny zástupců poskytovatelů pro koordinaci optimálního rozložení sociálních služeb.*** (viz opatření 3.1)
- ***Vytvořit podmínky pro každoroční setkávání podnikatelských subjektů se všemi organizacemi poskytujícími sociální služby a s organizacemi sdružujícími zdravotně postižené občany.*** (viz opatření 3.2)
- ***Finanční i technická podpora města poskytovatelům sociálních služeb (stávajících) se snahou o zachování těchto služeb.*** (viz opatření 3.3)
- ***Podpora aktivit vedoucích k tvorbě pracovních míst pro zdravotně postižené a k podpoře sociálního podnikání.*** (viz opatření 3.4)
- ***Odstraňování architektonických bariér.*** (viz opatření 3.5)

3. Opatření

3. 1 Vytvořit pracovní skupinu z řad zástupců poskytovatelů pro stanovení optimálního rozložení sociálních služeb ve městě Karviná

a) Zdůvodnění:

- zajištění optimální struktury sociálních služeb ve městě,
- optimální rozložení finanční podpory sociálních služeb ze strany města,
- průběžné zjišťování potřebnosti jednotlivých druhů sociálních služeb na území města.

b) Cíle:

- zajištění kvalitního poskytování sociálních služeb na území města,
- podpora kvality sociálních služeb u stávajících a nově vznikajících subjektů,
- zajištění podpory nových druhů sociálních služeb.

c) Popis:

- vytvořit koordinační skupinu poskytovatelů služeb,
- získat informace o využívání a potřebnosti jednotlivých druhů sociálních služeb,
- vytvořit harmonogram setkávání poskytovatelů,
- zpracovat výstupní informace pro vedení statutárního města Karviná.

d) Realizátor:

- garant pracovní skupiny, pracovní skupina, vedoucí odboru sociálních věcí MMK

e) Zahájení činnosti:

- průběžně od ledna 2008.

f) Počet uživatelů:

- nelze stanovit.

g) Finanční náklady:

- nelze stanovit.

h) Zdroje :

- informace od poskytovatelů sociálních služeb.

i) Rizika :

- zánik některého z poskytovatelů sociálních služeb,
- nespolupráce mezi poskytovateli sociálních služeb.

j) Ukazatele a způsoby verifikace:

- výstupní informační zprávy 2x ročně, minimálně 3 roky, později 1 x za rok.

3. 2 Vytvořit podmínky pro každoroční setkávání zástupců podnikatelských subjektů se všemi organizacemi poskytujícími služby pro zdravotně postižené s možností prezentace své činnosti

a) Zdůvodnění:

- informovanost podnikatelského prostředí o sociální politice na území města,
- prezentace činnosti subjektů orientujících se na práci se zdravotně postiženými.

b) Cíle:

- vznik lokální podpory (fundraisingu) sociálních služeb,
- zvýšit prestiž organizací poskytujících sociální služby a organizací, které spolupracují se zdravotně postiženými.

c) Popis:

- zainteresovat statutární město jako garanta – prostory, partnery,
- pracovní setkání subjektů před samotnou prezentací.

d) Realizátor:

- statutární město Karviná ve spolupráci se subjekty podnikatelskými i poskytujícími sociální služby.

e) Zahájení činnosti:

- průběžně od ledna 2009.

f) Počet uživatelů:

- nelze stanovit.

g) Finanční náklady:

- nelze stanovit.

h) Zdroje :

- fondy Evropské unie.

i) Rizika :

- nezájem podnikatelských subjektů.

j) Ukazatele a způsoby verifikace:

- vytvoření tradice (minimálně co 2 roky).

3. 3 Finanční i technická podpora města poskytovatelům stávajících sociálních služeb se snahou o zachování těchto služeb

a) Zdůvodnění:

- snaha o zachování a rozvoj těchto služeb,
- zodpovědný přístup města při péči o zdravotně postižené občany,
- poptávka ze strany obyvatelstva.

b) Cíle:

- podporovat kvalitu u „registrovaných sociálních služeb“,
- průběžné zjišťování potřeb zdravotně postižených občanů.

c) Popis:

- stanovit kritéria pro využívání financí,
- zachovávat výši finančních prostředků,
- navštěvovat příslušné subjekty za účelem zjištění a zhodnocení poskytovaných služeb sociální komisí,
- dbát na to, aby technická zařízení, která slouží sociálním službám zůstala v majetku statutárního města, nebyla využívána ke komerčním účelům.

d) Realizátor:

- statutární město Karviná ve spolupráci se sociální komisí.

e) Zahájení činnosti:

- průběžně od ledna 2008.

f) Počet uživatelů:

- podle počtu žádostí o grant.

g) Finanční náklady:

- nelze stanovit.

h) Zdroje :

- rozpočet města.

i) Rizika :

- nezájem o podporu.
- upřednostňování lobbingových skupin před zdravotně postiženými občany.

j) Ukazatele a způsoby verifikace:

- plán rozpočtu města.

**3. 4 Podpora aktivit vedoucích k tvorbě pracovních míst pro zdravotně postižené
a k podpoře sociálního podnikání**

a) Zdůvodnění:

- nedostatečný počet podnikatelských subjektů na území města, které by vytvářely pracovní místa především pro zdravotně postižené,
- neexistence tzv. chráněných dílen.

b) Cíle :

- podpora vzniku volných pracovních míst pro zdravotně postižené, především se specifickými obtížemi (psychotici, mentálně postižení, slabozrací, s částečnou nebo úplnou ztrátou sluchu, apod.).

c) Popis:

- získat informace z praxe z měst, kde již sociální podnikání existuje,
- vytvoření rámce podmínek pro sociální podnikání ve městě,
- podpoření ze strany města při výběru či získávání lokality nebo prostor.

d) Realizátor :

- vhodný podnikatelský subjekt, např. i občanské sdružení.

e) Zahájení činnosti:

- průběžně od ledna 2008.

f) Počet uživatelů:

- min. 5 zdravotně postižených na jeden podnikatelský subjekt.

g) Finanční náklady:

- nelze stanovit.

h) Zdroje:

- možnosti čerpání všech dotačních programů EU, kde je obsažen ESF.

i) Rizika:

- nenalezení vhodného podnikatelského subjektu,
- neudržitelnost podnikatelského záměru,
- neexistující legislativa.

j) Ukazatele a způsoby verifikace:

- vznik podnikatelského subjektu zaměřeného na sociální podnikání.

3. 5 Odstraňování architektonických bariér

a) Zdůvodnění:

- zpřístupnění všech institucí na území Karviné zdravotně postiženým občanům,
- úprava komunikací – nájezdy na chodníky na základě ustanovení v „Národním plánu pro začlenění zdravotně postižených“.

b) Cíle:

- zmapování celkové situace ve městě Karviná,
- zřízení schodišťových plošin a nájezdů u institucí, jimž bezbariérový přístup chybí,
- dodržování zákonných norem týkajících se bezbariérovosti.

c) Popis:

- při probíhajících rekonstrukcích či výstavbách dbát na dodržování bezbariérovosti.

d) Realizátor:

- všechny zodpovědné instituce mající v majetku dané budovy a přístupové cesty.

e) Zahájení činnosti:

- průběžně od ledna 2008.

f) Počet uživatelů:

- všichni občané města.

g) Finanční náklady:

- nelze stanovit.

h) Zdroje :

- nelze stanovit.

i) Rizika :

- nedostatek finančních prostředků.

j) Ukazatele a způsoby verifikace:

- zvyšování počtu institucí a objektů s bezbariérovým přístupem.

4. Definování tří klíčových problémů a návrh jejich řešení

4. 1 Definování tří klíčových problémů v dané oblasti:

1. Udržení optimální sítě stávajících poskytovatelů sociálních služeb s důrazem na kvalitu.
2. Finanční a materiální podpora sociálních služeb.
3. Prosazování investic a přípravy opatření pro aktivní trh práce zdravotně postižených občanů.

4. 2 Návrh řešení:

Návrh řešení problému č. 1:

- pravidelná spolupráce poskytovatelů sociálních služeb se statutárním městem Karviná jako zadavatelem sociálních služeb.

Návrh řešení problému č. 2 :

- grantový systém statutárního města Karviná, vznik a lokální podpora sociálních služeb na území města.

Návrh řešení problému č. 3:

- podpora státních a samosprávných institucí zaměstnavatelům, kteří vytváří pracovní místa pro zdravotně postižené.

5. Přehled zařízení poskytujících služby zdravotně postiženým ve městě Karviná

5. 1. Členění dle druhu zařízení:

5. 1. 1 Denní stacionář

- v denních stacionářích se poskytují ambulantní služby osobám, které mají sníženou soběstačnost z důvodu věku nebo zdravotního postižení a osobám s chronickým duševním onemocněním, jejichž situace vyžaduje pravidelnou pomoc jiné fyzické osoby.

Ve městě Karviná tuto službu poskytuje:

- **Sociální služby Karviná, příspěvková organizace, Denní stacionář Dům V Aleji**, V Aleji 434, Karviná-Ráj
- **Galaxie – centrum pomoci**, stacionář, Kašparova 2978, Karviná-Hranice
- **Slezská diakonie, Denní stacionář Eureka**, Horova 654, Karviná-Ráj

5. 1. 2 Domovy pro osoby se zdravotním postižením

- domovy jsou zařízení sociální péče poskytující týdenní či celoroční pobytové služby pro osoby se zdravotním postižením.

Ve městě Karviná tuto službu poskytuje:

- **Slezská diakonie, Hosana, Domov pro osoby se zdravotním postižením**, Lázeňský park č. 463, Karviná-Darkov

5. 1. 3 Pečovatelská služba

- pečovatelská služba je terénní nebo ambulantní služba poskytovaná osobám, které mají sníženou soběstačnost z důvodu věku, chronického onemocnění nebo zdravotního postižení, a rodinám s dětmi, jejichž situace vyžaduje pomoc jiné fyzické osoby. Služby poskytuje ve vymezeném čase v domácnostech osob a v zařízeních sociálních služeb.

Ve městě Karviná tyto služby poskytuje:

- **Sociální služby Karviná, příspěvková organizace, Pečovatelská služba,**
Sokolovská 1761, Karviná-Nové Město

5. 1. 4 Dům s pečovatelskou službou (DPS)

- toto zařízení slouží k trvalému bydlení těžce zdravotně postižených občanů, kteří potřebují vzhledem k věku nebo zdravotnímu postižení pomoc nebo se předpokládá, že tuto pomoc budou potřebovat do budoucna.

Ve městě Karviná tuto službu poskytuje:

- **DPS,** Borovského 814, Karviná-Ráj
- **DPS,** Leonovova 1796, Karviná-Hranice
- **DPS,** Markova 48, Karviná-Fryštát
- **DPS,** U Svobodáren 1300 a 1303, Karviná-Nové Město
- **DPS,** U lesa 871, Karviná-Ráj

5. 1. 5 Osobní asistence

- osobní asistence je terénní služba poskytovaná osobám, které mají sníženou soběstačnost z důvodu věku, chronického onemocnění nebo zdravotního postižení, jejichž situace vyžaduje pomoc jiné fyzické osoby. Služba se poskytuje bez časového omezení, v přirozeném sociálním prostředí osob a při činnostech, které osoba potřebuje.

Ve městě Karviná tuto službu poskytuje:

- **Slezská diakonie,** Stavbařů 2199, Karviná-Mizerov

5. 1. 6 Raná péče

- raná péče je terénní, popřípadě ambulantní služba poskytovaná dítěti a rodičům dítěte ve věku do 7 let, které je zdravotně postižené nebo jehož vývoj je ohrožen v důsledku nepříznivé sociální situace. Služba je zaměřena na podporu rodiny a podporu vývoje dítěte s ohledem na jeho specifické potřeby.

Ve městě Karviná tuto službu poskytuje:

- **Slezská diakonie, Raná péče Eunika,** Horova 654, Karviná-Ráj
- **Středisko Rané péče SPRP Ostrava,** Nádražní 80, Ostrava-Moravská Ostrava

5. 1. 7 Odlehčovací služby

- odlehčovací služby jsou terénní, ambulantní nebo pobytové služby poskytované osobám, které mají sníženou soběstačnost z důvodu věku, chronického onemocnění nebo zdravotního postižení, o které je jinak pečováno v jejich přirozeném sociálním prostředí, cílem služby je umožnit pečující fyzické osobě nezbytný odpočinek.

Ve městě Karviná tuto službu poskytuje:

- **Slezská diakonie, Odlehčovací služby Eunika**, Horova 654, Karviná-Ráj

5. 1. 8 Chráněné bydlení

- chráněné bydlení je pobytová služba poskytovaná osobám, které mají sníženou soběstačnost z důvodu zdravotního postižení nebo chronického onemocnění, včetně duševního onemocnění, jejichž situace vyžaduje pomoc jiné fyzické osoby. Chráněné bydlení má formu skupinového, popřípadě individuálního bydlení.

Ve městě Karviná tyto služby poskytuje:

- **Sociální služby Karviná, příspěvková organizace, Denní stacionář Dům V Aleji**, V Aleji 434, Karviná-Ráj

5. 1. 9 Sociálně terapeutické dílny

- sociálně terapeutické dílny jsou ambulantní sociální službou poskytovanou osobám se sníženou soběstačností z důvodů zdravotního postižení, které nejsou z těchto důvodů umístitelné na otevřeném ani chráněném trhu práce.

Ve městě Karviná tyto služby poskytuje:

- **Slezská diakonie, Hosana, Dílny**, V Aleji 435, v budově Centra sociálních služeb, Karviná-Ráj

5. 1. 10 Sociální poradenství, sociálně aktivizační služby, sociální rehabilitace a další

- poskytování základního sociálního poradenství a odborného poradenství, školení v oblasti kompenzačních pomůcek, volnočasové, vzdělávací a aktivizační služby, zprostředkování kontaktu se společenským prostředím, pomoc při sebeobsluze, výuka prostorové orientace, rekondiční pobyty.

Ve městě Karviná tuto službu poskytuje:

- **TyfloCentrum ČR, o.p.s.**, Žižkova 2364/56, Karviná-Mizerov

- **ONKO – Naděje, sdružení onkologických pacientů Karviná**, Karvinská hornická nemocnice a.s., Zakladatelská 975/22, Karviná-Nové Město
- **Společnost pro podporu lidí s mentálním postižením v České republice, o.s.**, místní organizace Karviná
- **Občanské sdružení rodin s handicapovanými dětmi Plamínek**, Horova 654, Karviná-Ráj
- **Územní organizace Svazu diabetiků ČR**, U Svobodáren 1300, Karviná-Nové Město, příp. kontaktní adresa – p. Dokoupil, U Studny 2291, Karviná-Mizerov

5. 2. Členění dle druhu zdravotního postižení:

5. 2. 1 Mentální a kombinované postižení

- **Sociální služby Karviná, příspěvková organizace, Denní stacionář Dům V Aleji**, V Aleji 434, Karviná-Ráj, Chráněné bydlení – startovací byt
- **Galaxie – centrum pomoci, stacionář**, Kašparova 2978, Karviná-Hranice
- **Denní stacionář Eunika**, Horova 654, Karviná-Ráj
- **Slezská diakonie, Raná péče Eunika**, Horova 654, Karviná-Ráj
- **Slezská diakonie, Odlehčovací služby Eunika**, Horova 654, Karviná-Ráj
- **Slezská diakonie, Domov pro osoby se zdravotním postižením**, Lázeňský park 463, Karviná-Darkov
- **Občanské sdružení rodin s handicapovanými dětmi Plamínek**, Horova 654, Karviná-Ráj

5. 2. 2 Snížená soběstačnost z důvodu věku, zdravotního postižení, chronického onemocnění

- **Sociální služby Karviná, příspěvková organizace, Pečovatelská služba**, Sokolovská 1761, Karviná-Nové Město
- **Slezská diakonie, Osobní asistence**, Stavbařů 2199, Karviná-Mizerov

5. 2. 3 Zrakově postižení občané

- **TyfloCentrum ČR, o.p.s.**, Žižkova 2364/56, Karviná-Mizerov
- **Sjednocená organizace nevidomých a slabozrakých ČR (OO SONS Karviná)**,
U Svobodáren 1300, Karviná-Nové Město

5. 2. 4 Sluchově postižení občané

- **TyfloCentrum ČR, o.p.s.**, Žižkova 2364/56, Karviná-Mizerov

5. 2. 5 Onkologicky nemocní občané

- **ONKO – Naděje, sdružení onkologických pacientů Karviná**, Karvinská hornická nemocnice a.s., Zakladatelská 975 / 22, Karviná-Nové Město

5. 2. 6 Diabetici

- **Územní organizace Svazu diabetiků ČR**, U Svobodáren 1300, Karviná-Nové Město, příp. kontaktní adresa p. Jan Dokoupil, U Studny 2291, Karviná-Mizerov

6. Základní pojmy

Zdravotně postižení

- zdravotní postižení je definováno jako „částečné nebo úplné omezení schopnosti vykonávat některou nebo více činností, které je způsobeno poruchou nebo dysfunkcí orgánu“. Pojem *postižení* zahrnuje velké množství různých funkčních omezení, která se vyskytují v každé populaci. Lidé mohou být postiženi fyzickou, mentální nebo smyslovou vadou a jejich kombinací, zdravotním handicapem nebo duševním onemocněním. Tyto stavy nebo onemocnění mohou být trvalého nebo přechodného charakteru.

Handicap

- handicap je ztráta nebo omezení příležitosti účastnit se běžného života ve společnosti na stejné úrovni jako ostatní.

Odlehčovací služby (respitní péče)

- typ sociální služby, která je určena rodinám, jež celoročně pečují o zdravotně postiženou osobu. Cílem služby je umožnit rodinám nebo pečujícím chodit do zaměstnání, odpočinout si od celoroční péče, zapojit se do společenského života, případně řešit náhlou potřebu odchodu od pečované osoby.

Domovy pro zdravotně postižené

- typ sociální komplexní služby, která zajišťuje zdravotně postiženému možnost týdenního nebo celoročního pobytu v zařízení sociální péče.

Denní stacionáře

- typ sociální komplexní služby, která zajišťuje zdravotně postiženému možnost denního pobytu v zařízení sociální péče s kombinací běžného života v rodině, případně ve svém bydlení.

Chráněné bydlení

- typ sociální služby, která pomáhá zdravotně postiženým lidem se sníženou schopností v oblasti osobní péče a péče o domácnost žít v běžném prostředí, v běžné domovní

zástavbě. Služba podporuje samostatnost uživatele a směřuje jej k návratu k běžnému životnímu stylu. Chráněné bydlení je spravováno poskytovatelem sociální služby.

Sociálně terapeutické dílny

- jsou sociální službou, která dlouhodobě a pravidelně podporuje zdokonalování pracovních návyků zdravotně postižených občanů, kteří z důvodu svého zdravotního postižení nemohou být zaměstnání na volném pracovním trhu ani v chráněné dílně.

Raná péče

- raná péče je terénní, popřípadě ambulantní služba poskytovaná dítěti a rodičům dítěte ve věku do 7 let, které je zdravotně postižené, nebo jehož vývoj je ohrožen v důsledku nepříznivé sociální situace. Služba je zaměřena na podporu rodiny a podporu vývoje dítěte s ohledem na jeho specifické potřeby.

Pečovatelská nebo asistenční služba

- jsou typy sociálních služeb poskytovaných nejen seniorům se sníženou schopností v oblasti osobní péče a péče o domácnost, ale také osobám se zdravotním postižením se stejným handicapem. Služby jsou poskytovány přímo v bydlišti uživatele služby s cílem umožnění standardního bydlení v jeho běžné domácnosti a zachování standardní úrovně života. Tyto sociální služby zahrnují také doprovod seniorů nebo osob se zdravotním postižením.

7. Pracovní skupina

Manažer pracovní skupiny: **Mgr. Judita Lukešová**

Zástupce manažera: **Bc. Martina Smužová**

- **Sociální komise Rady města Karviné, Zakladatelská 974, Karviná-Nové Město, Mgr. Blanka Dadoková**
- **Slezská diakonie, dětský stacionář Eunika, Horova 654, Karviná-Ráj, Mgr. Ester Botorová**
- **Slezská diakonie, domov pro mentálně postižené děti a mládež Hosana, Lázeňský park 463, Karviná-Darkov, Pavla Matušínská**
- **SLEZSKÁ HUMANITA, Tyršova 2346, 734 01 Karviná-Mizerov, Lenka Gajovská**
- **GALAXIE - centrum pomoci, stacionář, Kašparova 2978, Karviná-Hranice, Jana Valášková**
- **ONKO - Naděje, SOP Karviná, Karvinská hornická nemocnice a. s., Zakladatelská 975/22, Karviná-Nové Město, Blažena Monczková**
- **Slezská diakonie – osobní asistence, Český Těšín, Stavbařů 2199, 734 01 Karviná-Mizerov, Dagmar Siudová, Vanda Witoszková**
- **Sdružení pro pomoc mentálně postiženým ČR, Petrovice u Karviné 539, Jiřina Roubalová**
- **Sjednocená organizace nevidomých a slabozrakých ČR SONS, U Svobodáren 1300, Karviná-Nové Město, Vladislav Michalski,**
- **TyfloCentrum ČR, o.p.s., U Svobodáren 1300, Karviná-Nové Město, Darina Jelínková**
- **Denní stacionář Dům V Aleji, V Aleji 434, Karviná-Ráj, Jarmila Jedličková**
- **Územní organizace Svazu diabetiků ČR, U Svobodáren 1300, Karviná-Nové Město, Jan Dokoupil**
- **Plamínek – sdružení, Einsteinova 2951, Karviná-Hranice, Martina Bystroňová**
- **Slezská diakonie, Fryštátská 168, Karviná-Fryštát, Ing. Milana Bakšová**
- **Viktor Valečko, Dačického 564, Karviná-Ráj**
- **Středisko rané péče SPRP Ostrava, Nádražní 80, Ostrava-Moravská Ostrava**

Seznam zkratk:

AD	azylový dům
CMP	cévní mozková příhoda
ČR	Česká republika
DPS	dům s pečovatelskou službou
ESF	evropské strukturální fondy
EU	Evropská unie
KÚ MSK	Krajský úřad Moravskoslezského kraje
MIC	Městské informační centrum
MMK	Magistrát města Karviné
MSK	Moravskoslezský kraj
NNO	nestátní nezisková organizace
OSV	odbor sociálních věcí
OSPOD	odbor sociálně právní ochrany
PČR	Policie České republiky
SF	strukturální fondy
SMK	statutární město Karviná
SSK	Sociální služby Karviná
SWOT	analýza slabých a silných stránek, příležitostí a ohrožení
TSP	terénní sociální pracovník
ÚP	úřad práce
VTOS	výkon trestu odnětí svobody
ZŠ	základní škola